

1-2 Haziran 2021 tarihleri arasında
Ankara Kent Konseyi Gençlik
Meclisi tarafından düzenlenen
“Gençlik Çalıştayı” sonuç raporu

Gençlik Çalıştayı Sonuç Raporu ve Politika Önerileri

Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi

Takdim,

1-2 Haziran tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi çalışma grubu tarafından “Başkente Söz Gençlikte” temasıyla “Gençlik Çalıştayı” düzenlenmiştir. Türkiye’de ilk defa gençler tarafından organize edilen ve yine gençler tarafından gerçekleşen atölyelerde gençlerin gündelik yaşam pratiklerinde karşılaştıkları problemlere yönelik geliştirilen çözüm önerileri, somut ve uygulanabilir olmasıyla ön plana çıktı. Gençlik çalıştayının açılış konuşması Ankara Kent Konseyi Başkan Yardımcısı Profesör Doktor Savaş Zafer ŞAHİN ve Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi sözcüsü Halil ECER tarafından gerçekleştirildi. İki gün süren çalıştayda ilk gün sorun ve çözüm atölyeleri gerçekleştirilirken ikinci gün sonuç raporu kamuoyu ile paylaşıldı. Bu rapor gerçekleşen beş atölyenin sorun tespiti ve çözüm önerilerinin bütünlendirilmesi ile ortaya çıkmıştır. Çalıştayda gençlerin politik ekonomi durumundan sanat, kültür ve spor erişilebilirliğine, kent hakkı ve katılımdan istihdama yönelik probleme ve en nihayetinde gençlerin Ankara özelinde geliştirilecek politikalarda geliştirilecek çerçevelerin belirlenmesinde oldukça önemli çıktılar elde edilmiştir. Ankara Kent Konseyinin “ortak akıl” vurgusunda bir eşğin daha aşıldığı görülmektedir.

Gençlik çalıştayı karar alıcı mekanizmalarda katılımcılığın artırılmasında mihenk taşı konumunda yer almaktadır. Gelenek haline gelip her sene gençlik meclisi tarafından politikaların takip edilmesi ve yerel yönetimin güçlendirilmesi adına önümüzdeki senelerde tekrarlanacaktır. Ankara nüfusunun %21’lik kesimini oluşturan gençlerin sorun tespitleri ve çözüm önerileri bir yerel yönetim için yıllık faaliyet bağlamında önemli veriler ve öneriler sağlamaktadır. Bu raporda belirlenen beş tema altından gençlerin problemleri ve çözüm önerileri tartışılmıştır. Her temanın problemleri ve çözümleri ayrı başlıklar altında sıralanmış olup politika üreticileri için gençlik alanında yapılan ve yapılacak faaliyetlerin sorgulanması aynı zamanda yeni politikalara da kılavuzluk edecektir.

Halil ECER

Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi sözcüsü

1- Eğitim/Kariyer ve İstihdam Atölyesi

1.EĞİTİM:SINAV SİSTEMİNE YÖNELİK SORUNLAR

- ÖSYM sınavlarının var olma gerekçesi
- Yabancı dil öğrenme sorunu/amaç ve hedef problemi

2.ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK SORUNLAR

- “Engelli kavramsallaştırması” Sorunu, Toplumsal Görünürlük ve Temsilîyet: Engelli bireylerin Eğitime Erişimi:

3.KARİYERE YÖNELİK SORUNLAR

- Kariyer Planlama: Öğrencilik
- Kariyer Planlama: İş Piyasası
- Kadınların Kariyer Süreçlerinde Yaşadıkları Dezavantajlar: Çift Kariyerlilik
- Kadınların Kariyer Süreçlerinde Yaşadıkları Dezavantajlar: Cam Tavan
- Engelli Bireylerin İstihdamı: Özel sektör alanında engelli bireylere ayrımcılık yapılması sonucunda, bireyler özel sektör alanında kamu sektörüne kıyasla istihdama katılamaması

4.İSTİHDAMA YÖNELİK SORUNLAR

- Açık işler ile iş arayanların beceri gereği yönünden farklı oluşu/Nitelik Uyuşmazlığı
- Özel /Kamu sektörlerinde engelli bireylerin 4857 sayılı İş Kanununun 30.Maddesi kapsamında yüzdeler dilimlerin düşük olması
- Başkent Ankara özelinde turizm sektöründe yaşanan problemler /istihdama katkısı

1.SORUNLAR

1- EĞİTİM

- Gerçekte bireylerin yeteneklerini ölçmeye yönelik mantıktan çok uzakta, matematik ve Türkçe çözebilmeye yönelik, sürekli süre problemi ile bireylere tramvolar yaratan ÖSYM sınavları sistemin en büyük hatasıdır. Özellikle son yıllarda sadece zor sorular sormak ve bireyleri süre ile bir yarışa sokmak üzere hazırlanan sınavlar, yetenek ve emeği ölçmemektedir. İngilizce dil yeterliliğini ölçmek üzere yapılan sınavlar,

grammar ve taktik bilgisine dayanmaktadır. Gerçekte istenilen puanları alabilen bireyler etkin bir biçimde İngilizce konuşamamakta ve metin oluşturamamaktadır.

- Öğrencilerin yüksek lisansa başlama ve iş başvurusu aşamasında gerekli olan ALES YDS, YÖKDİL gibi devlet kurumlarında kariyer için zorunlu ön şart olan sınavların öğrencilerin bilgi birikimi ve yeteneklerini ölçmemektedir. Bu nedenle girilen bu sınavlar her geçen yıl daha da zorlaştırılarak sınav esnasında zaman yönetimini ölçerek öğrencileri bir yarış içerisine sokmaktadır. Özellikle YDS ve YÖKDİL gibi sınavlar İngilizce dil yeterliliğini ölçmekten ziyade taktik ve soru kalıplarına odaklanmaktadır. Bu sınavlara yönelik çalışan bireyler sınav sonunda istenilen puanları alsalar da etkin bir biçimde dil yeterliliğine sahip olarak İngilizce konuşamamakta ve metin oluşturamamaktadır.

EĞİTİME YÖNELİK ÇÖZÜMLER

Eğitim ile alakalı sorunlar köklü ve merkezi sorunlar olması nedeniyle çözüm geliştirilemeyeceği, geliştirilse de gerçekçi olmayacağı için sorunu dile getirme hakkımızı kullanarak, gerekli merci ve yetkililerin konuyla alakalı sorunlara çözüm üretmesini talep etmekteyiz.

ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK SORUNLAR

1.“Engelli kavramsallaştırması” Sorunu, Toplumda Görünürlük ve Temsiliyet: Engellilik Kavramı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından; kişinin demografik veya toplumsal gerekliliklerine göre normal olan faaliyetlerde bulunamama ya da bulunma yeteneğini kısıtlayan veya ortadan kaldıran dezavantajlı bir durum olarak tanımlamıştır. Ancak toplum tarafından “Engellilik nedir?” bilinmiyor. Dolayısıyla toplumun engelliye anlayamaması, fark etmemesi gibi durumlar oluşuyor. Bu durum **kolektif bilinçsizliği** oluşturuyor. Ve bu bilinçsizlikten de kaynaklı olarak toplumda **“sosyal dışlanma”** meydana geliyor. Engellilerin toplumsal temsiliyet konusunda yaşadığı birçok problem bulunmaktadır. Siyasi partilerde ve parlamentoda engelli bireylerin görünürlüğü oldukça azdır.Engelli haklarına yaklaşım konusunda, bireyler bu hakları bir ‘‘lütuf’’ olarak görmektedir. Bu durumda engelli bireylerin kişisel yeterlilikleri, yetenekleri görmezden gelinmektedir.

2.Engelli bireylerin Eğitime Erişimi: Engelli bireylerin eğitim seviyelerinin düşük oluşunun birçok nedeni bulunmaktadır. Erişilebilir yapıların yoksunluğu, kaynakların etkin ve verimli kullanılmaması, uygulanan politikalar arasında eşgüdümün

sağlanamaması engellilerin eğitim alanında ayrımcılığa ve dışlanmaya maruz kalmaları, maddi olanaklarının yetersiz oluşu, merkezi yönetim ve mahalli idarelerin sosyal politikalarının yapılan yasal düzenlemelerin beklentileri karşılayacak nitelikte olmayışı gibi birçok neden sayılabilir. Özel eğitim öğrencileri, eğitim ve öğretim süreçlerinde materyal eksikliği yaşanması sebebiyle Engelli bireylerin eğitime ve bilgiye erişebilirlik konusunda fiziksel çevrenin de etkisiyle sıkıntı çekiyor olması. Üniversitelerde bulunması gereken “engelli birimlerinin” yetkinliği konusunda yaşanan problemler bulunmaktadır. Ayrıca üniversite kadroları da, engelli bireylerin yaşadığı fiziksel ve çevresel faktörlerin bilincinde değildir.

ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK ÇÖZÜMLER

- Engel sahibi bireylerin toplumun aslında farklı bir kesimi değil de sadece farkları olan ancak yine aynı toplumun bireyleri olan çalışmalara özen gösterilmesi ve bu çalışmalar ile gören, duyan, farkında olan toplumun kalabalıklaşmasını sağlamak. Engelli & Toplum birlikteliği ve kaynaşmasının sağlanması için engelli bireyler hemen her yerde görünür hale gelmelidir. Sosyal Dışlanmanın önüne geçmek için toplum içerisinde kapsayıcı faaliyetler artırılmalıdır. İlkokuldan bu yana mevcut ders içerikleri hayatın gerçeklerinden son derece uzaktır. Gerçek hayatta engelli bireylere yönelik yaşanan bilinç eksikliği “hayat bilgisi” derslerinin içeriklerinden itibaren değiştirilmesi gerekmektedir. Engelli bireylerin kariyerlerinde ve iş hayatlarında yaşadıkları problemlere ilişkin; kamuda kurum kültürünün engellilere yönelik geliştirilmesine yönelik hizmet içi eğitim, kaynaştırma eğitimi, engelli birimlerinin yetkinliklerini artırmaya yönelik eğitim ve yine kurumlara yönelik denetimin ve uygulanabilirliğin artırılması
- Üniversitelerde özel eğitim bölümleri açılması ve teşviki sağlanabilir. Bu alanda doktora yapmak isteyen eğitimcilerin desteklenmesi ile birlikte farkındalık ve bilgi düzeyi de artacaktır. Engelli bireylere eğitim verecek bireylerin/eğitimcilerin işe başlamadan önce veya iş esnasında belirli aralıklarla psikolojik değerlendirmelere tabi tutularak işe yetkinliklerinin/psikolojik uygunluklarının test edilmesi. Eğitim kurumlarının binalarının engellilerin kullanımına uygun olarak tasarlanması ve kullanımda olanların eksikliklerinin tespit edilip giderilmesi Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim hayatında karşılaştıkları sorunları çözebilme kabiliyetine sahip olabilmeleri için çeşitli eğitim seminerlerinin düzenlenmesi.

KARIYERE YÖNELİK SORUNLAR

1. Kariyer Planlama: Öğrenciler

- Kariyer hedeflerini deneyim kazanarak test etmek isteyen öğrenciler staj yerleri bulmakta sıkıntı çekmektedir. Zorunlu veya gönüllü stajlar farketmeksizin, staj ücretleri ve sigortalar işveren tarafından ödenmek istenmemektedir.
- Kariyer süreçleri üniversite dönemlerinden daha önce planlanmaya başlanmalıdır. Okulda verilen eğitim, kariyere başlamak için gerekli olmakla birlikte yeterli değildir.
- Kariyer süreci ile iş bulma süreçleri iç içe geçmiş durumdadır. Bireyler kariyer isteklerine uygun olmamasına rağmen, maddi kazanç sağlamak için farklı iş sektörlerinde çalışmaktadır.
- Kariyer seçimlerinde mesleki bilgiler önemlidir. Teknolojinin gelişimiyle birlikte önemini yitiren meslekleri ya da bu gelişmelerle ortaya çıkan yeni meslek dallarını tanımak ve bilmek gereklidir.
- Gençler, kariyer süreçlerini planlarken profesyonel yardıma ihtiyaç duymaktadır. Planlaması sürecinde, bireysel nitelikler ön plana çıkmaktadır. Gençlerin birçoğu bu farkındalığa sahip değildir.

2. Kariyer Planlama: İŞ PİYASASI:

- Kariyer süreçlerinde yaşanan rekabet ve eşitsizlikler konusunda farkındalık eksikliği bulunmaktadır. Bütün bunlara ilave olarak kişinin doğru bir kariyer planlaması yapabilmesi için sektör, iş piyasası, firmaların talepleri gibi bilgilere de haiz olması gerekmektedir. İş piyasası ve fırsatlar konusunda yeterince bilgiye sahip olmayan, bilgiye ulaşamayan ve elde ettikleri bilgiyi gerektiği gibi işleyemeyen kişiler için yaşadıkları olumsuz deneyim kariyer konusunda bir hayal kırıklığı yaratmaktadır..
- Kariyer planlama sürecinde belirleyici olan bir faktör de, ağ oluşturma kabiliyetidir. Ayrıca, sosyal ilişki ağı kurmakta zorlanan bireyler istihdam piyasasındaki rekabette geriye düşebilmektedir.
- İş yaşamının ilerleyen aşamalarında kariyer planlaması iş görenin olduğu kadar işverenin ve yöneticilerin de sorumlu olduğu bir süreçtir. Kişinin çalıştığı ortamın bireyi motive etmekten uzak, şirket kültürünün katı hiyerarşik yapısı kariyer imkanlarına kapalı olması, bireyin kariyerine istediği şekilde bir yön vermesini engelleyebilmektedir. Kariyer planlama sürecinde, sektörlerdeki şeffaflık ve liyakat konusundaki eksiklikler bireylerin motivasyonunu düşürmektedir.

3. Kadınların Kariyer Süreçlerinde Yaşadıkları Dezavantajlar:

- Özellikle kadınlar, kariyer hedefi belirleme ve kariyer süreci basamaklarında en çok cam tavan ve çift kariyerlilik sorunları ile karşılaşmaktadırlar.

- **Kadınların Kariyer Süreçlerinde Yaşadıkları Dezavantajlar: Çift Kariyerlilik**

Çift kariyerlilik, bireyin iki farklı kariyere birden sahip olması anlamında kullanılan bir kavramdır. Çift kariyerlilik çalışmada iki alanda birden uzmanlık ve tecrübe gerektirmesi yanı sıra kişiye her iki uzmanlık alanında kariyer ve statü sağlar. Ancak bir kişinin enerjisini bir alanda yoğunlaştırmak yerine, iki farklı alana birden enerjisini harcaması bireyin hem istenilen düzeyde başarı sağlamasını zorlaştıracak, hemde bireyin kariyer yolunda daha fazla yorulmasına sebep olacaktır.

- **Kadınların Kariyer Süreçlerinde Yaşadıkları Dezavantajlar: Cam Tavan**

Cam tavan terimi, kadın çalışanların yetkinliklerinin göz ardı edilerek, işletmede kariyer basamaklarında daha üst basamaklara çıkmalarına mani olan görülemeyen ve aşılamayan engel durumlarını ifade eder. Cam tavan olarak ifade edilen bu kavramla kadınların önüne çıkan bazı engeller; kadınların yüksek kademelere terfileriyle ilgili gerekli yasal düzenlemelerin eksikliği, gelişim fırsatlarının azlığı, resmi olmayan iletişim ağlarının dışında tutulmaları, kurumsal kültür ve ortamdaki ataerkillik, iş-aile çatışması olarak sıralanabilmektedir.

KARİYERE YÖNELİK ÇÖZÜMLER

- 4857 Sayılı İş Kanunu gereğince hamile kadınlar doğumdan önce veya sonrasında kendi insiyatifinde kullanmak üzere 12 haftalık ücretli izin süresine sahiptirler. Doğum sonrasında 6 ay tekrar kendi insiyatiflerinde olmak üzere kullanabilecekleri ücretsiz izinleri bulunmaktadır. Aile desteği alamayan, tek başına geçinen veya zor geçim şartları altında yaşayan anne adaylarımızın geçim şanslarını ve kariyerlerine devam ederken çocuklarına bakma, çocuklarıyla ilgilenme sürelerine arttırmak üzere 6 aylık ücretsiz izninin belediyeye başvurmaları durumunda kısmen veya tamamen ücretli izne çevrilmesi.
- Kısmi veya tamamen ücretli izin olma durumunun belediyenin ilgili idarelerince belirlenecek gelir miktarına göre belirlenmesi,
- Bu uygulamanın belediye dahilindeki kurumlarda pilot olarak uygulanması ve daha sonrasında tüm Ankara halkına yansıtılması uygun görülmüştür.

- Net ücreti 2825 Lira 90 Kuruş olan asgari ücretli bir işçinin, işverene toplam maliyeti sigorta primleri ve vergileri ile yaklaşık olarak 6-7 Bin lira civarında seyretmektedir. Yeni mezun olan bir işçinin ise firmaya sağlayabileceği net kar işverenler tarafından belirsiz olarak değerlendirilirken, daha yeni yeni iş dünyasına giriş yapmakta olan Z kuşağı halihazırda tek bir işte sabit durmakta zorluk çekmekte, tek bir firmaya olan sadakatleri/bağlılıkları/stabil olma durumları değişmektedir. Bu durumun aynı firmaya fayda sağlayıp sağlamayacağı belli olmayan, stajı sonunda firmaya katılsa bile maliyeti çok olacak stajyerler için de geçerlidir. Yeni mezunların ve stajyerlerin firmalar tarafından kabullerini sağlamak ve işverenlerin yükünü hafifletmek adına;
- Stajyer / Yeni mezun aldığını belgeleyen Ankara merkezli /Ankarada istihdam sağlayan firmalara her aldıkları yeni mezun/stajyer başına Ankara Büyükşehir Belediyesinin ilgili idarelerinin belirleyeceği oranda teşvik sağlama amacıyla hibe sağlanması,
- Yeni kurulan veya Genç girişimciler tarafından kurulmuş olan firmalar için yeni mezun ve stajyer almaları durumunda, kuruluşları itibariyle yüklerinin azalmasını sağlamak amacı ile tekrar ABB'nin ilgili idareleri tarafından belirlenecek miktarda, ilk maddedeki orandan düşük olmamak üzere hibe yapılması.
- Yeni bir meslek grubu olan Şirket Optimizasyonu Çözümleri ve Danışmanlık firmaları, bir çok yeni başlayan firmaya ve halihazırda operasyonel kapasitesine ulaşmış şirkete, maliyetlerini düşürme ve verimliliğini artırma konusunda yardımcı olmaya başlamışlardır. Bu firmalar sözleşme imzaladıkları firmaların kapasitelerine ve kar marjlarına göre öncesinde ücret olarak veya başta ücretsiz anlaşıp daha sonrasında oluşan kısılan maliyetlerden pay alarak gelirlerini sağlamaktadırlar.
- Ankara Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulacak olan ABB Danışmanlık ve Optimizasyon Kolu/İdaresi sayesinde, Ankara bünyesinde bulunan yeni başlayacak ve çoktan başlamış olan firmaların kendilerine ve belediyeye sebep olabilecek (Su giderleri, Ulaşım sıkıntıları, kaçırılan devlet teşvikleri ve fırsatlar vs.) maliyetlerinden kısılmasında faydalı olacaktır.
- Bu çözümün temel amacı, genç girişimcilerin kurdukları firmaların optimizasyonunun ve gelişiminin belediye'deki tecrübeli ve yetkili kişiler tarafından yollarına ışık tutularak gereksiz masraflardan ve zararlardan kaçınmalarını sağlayarak tutunma fırsatlarını arttırmaktır. 18-30 yaş arasındaki genç girişimcilerimizin kurduğu firmaların ayakta kalmasını sağlamak aynı zamanda yine bu yaş grubundaki işsizlerin sayısının azalmasını sağlayacağı gibi, Ankarayı bir istihdam merkezi haline getirecektir.

- Bu çözümün bir diğer getirisi ise, bu fırsattan yararlanacak olan büyük firmaların ve yapıların, ücreti mukabilinde belediyeden danışmanlık olarak güvenilir bir firmadan yardım isteyebilecekleri platform kurulacaktır.
- İş dünyasına yeni giren veya halihazırda girmiş olan bireylerin ve genç işsizlerin, kendilerini geliştirip akranlarından/piyasadaki rakiplerinden bir kaç adım daha önce olabilmesi için meslek eğitimlerinin, workshopların ve ayrıştırıcı programların ücretsiz olarak ABB tarafından sağlanması ve gerekli bilgilendirmelerin yetkin uzmanlar tarafından sağlanması.
- Bu çözüm aracılığı ile Ankara kendini geliştirmek isteyen, kendini geliştirmiş olan çalışanların merkezi olması sağlanacak ve bu sayede Ankaradan çıkan mezunlara, çalışanlara talep artacaktır.
- **Ağ Yaratmak:** Gençleri deneyimlerini, problemlerini ve rotalarını birbirleriyle paylaşıyor olması en iyi “kariyer oryantasyonudur.” Gençlik Meclisleri de bu noktada bir aradalığı artırabilecek mühim bir araçtır. Her üniversite ve fakülteden muhakkak birer temsilcinin bulunması ağ yaratmak gibi önemli bir çözümü oluşturur.
- Bireylerin kariyer süreçlerini planlarken yaşadıkları stresin önüne geçmek için, iş sektörlerinin mümkün olduğu kadar şeffaflığı sağlanmalı ve liyakat konusundaki belirsizlikler giderilmelidir.
- Ankara Sanayi Odası ve Ankara Ticaret Odası üyeleri ile, kariyer planlama sürecindeki bireyler bir araya getirilerek sektör tanıtımı yapılabilir. Böylece bireyler iş piyasası, firmaların talepleri gibi bilgilere de haiz olabilir.
- Ankara Büyükşehir Belediyesi şirketleri ile gençlerin kariyer ve istihdam sürecine yönelik protokoller imzalanabilir. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin şu anda 16 şirketi bulunmaktadır. Bu şirketler, üniversitelerden yeni mezun olmuş bireylere yönelik kariyer fırsatları ve staj imkanları sunabilir.

Ankara'da Kariyer Planlama :

- ATO'da veya büyük fuar alanlarında üniversite öğrencilerine yönelik büyük ve kapsamlı bir kariyer fuarı kapsamında Ankara Belediyesinin düzenleyeceği kariyer bazlı tartışmalar, seminerler düzenlenmesi

Üniversitelerde her yıl kariyer fuarı düzenlenmektedir fakat alan ve personel yetersizliği sebebiyle belli başlı firmalar davet edilmektedir. Faydalı bir etkinlik olsa da öğrenciler için yetersiz bir etkinliktir. Bu nedenle Ankara’da üniversite okuyan öğrencilere yönelik büyük bir fuar düzenlenmelidir. Firma çeşitliliği ve içerik zenginliği bakımından belediyenin böyle bir fuar yapmasına ihtiyacımız vardır. Her yıl düzenli olarak yapılması bizim yararımıza olacaktır.

- Belediye, AŞTİ bölgesine üniversite öğrencilerine yönelik tanıtımlar yapabilir.

Üniversite kazanıp şehir dışından çok fazla sayıda öğrenci kabul edilmektedir. Öğrencilerin ve ailelerinin ilk durak noktası AŞTİ’dir. Bu noktada üniversite kayıt dönemi yoğunluğunda AŞTİ’de bilgilendirici broşür, görevli ya da üniversite ve ulaşım bilgisinin yer aldığı kiosklar yer alabilir.

- Ankara’ya yeni gelen öğrencilere, Ankara’nın tanıtılması (tanıtım gezisi). Üniversitelerle resmi işbirlikleri yapılabilir.
- Üniversite kayıtları tamamlanıp dersler başladıktan sonra bir tanıtım programı yapıp üniversite rektörlüklerine resmi yazıyla iletilebilir. Üniversite rektörlükleri öğrencilerine sms veya mail yoluyla bunun duyurusu yapabilir. Program ücretsiz olup bütün yeni öğrencilere şehir tanıtılmalıdır. Şehir tanıtımının içeriğinde kütüphaneler, müzeler, Ankara’nın farklı tarihi noktaları ve parkları yer alabilir. Tanıtım içeriği gençlik ile iç içe yürütülürse bu noktada zenginleşmiş bir etkinlik olacaktır. Her yıl düzenli yapılırsa öğrenci istihdamı da sağlanmış olur. Bu tanıtımlarda Ankara’yı tanımış üniversite öğrencileri görevlendirilmesi iş gücü adına önemli adım atılmış olacaktır
- Ankara Belediyesi’nin Gençlik Meclisi ile işbirliği yaparak Gençlik Parkı’nda kariyer şenlikleri düzenlemesi.

İSTİHDAMA YÖNELİK SORUNLAR

Türkiye de var olan işsizlik türü yapısal işsizliktir ,yapısal işsizliğin nedenlerini açıklayacak olursak ;

Genel

- Açık işler ile iş arayanların beceri gereği yönünden farklı oluşu
- Açık işler ile iş arayanların farklı yerde oluşu
- Teknolojik gelişmelerin bazı meslekleri ortadan kaldırması

Özel

Ankara 'da yaşayan genç bireylerin günümüz koşulları da göz önünde bulundurulduğunda ;

- Talep fazlası iş başvuruları/kaynak yaratamama sorunu bağlamsal olarak Ankara'nın Turizm tanıtım stratejisi problemleri ve istihdama olumsuz etkisi

ENGELLİ BİREYLERİN İSTİHDAMA YÖNELİK SORUNLARI

Engellilerin istihdamına ilişkin yapılan düzenlemelerde, çalışma statüleri farklılıklarından kaynaklanan önemli farkların oluştuğu görülmektedir. Kamuda daha çok memur statüsünde çalışan engellilerin merkezi atama sisteminden kaynaklanan avantajların etkisini de değerlendirerek yapılan düzenlemeleri yeterli gördükleri buna karşın işçi statüsünde çalışanların engelli istihdamına yönelik düzenlemeleri ağırlıklı olarak yetersiz gördükleri değerlendirilmiştir. Bu durum özel sektöre yönelik destek ve teşviklerin geliştirilmesi çerçevesinde önemli ipuçları vermektedir.

- Özel sektör alanında engelli bireylere ayrımcılık yapılması sonucunda, bireylerin özel sektör alanında kamu sektörüne kıyasla istihdama katılamaması
- 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu Maddesi kapsamında özel/kamu sektörlerinde çalıştırma yüzdelik dilimlerinin düşük olması

ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK ÇÖZÜMLER

- Engelli bireylerin istihdam süreçlerine ilişkin beklentilerin tespit edilmesi Ankara Büyükşehir Belediyesi ve belediyeye bağlı şirketlerde, özel sektör işyerlerinde belirlenmiş olan kota sınırının arttırılması
- Engelli bireylerin eğitim, istihdam gibi konularda ilişkilerinin güçlendirilmesi, mesleki eğitim imkanlarının engelli vatandaşlarında içerisine dahil olduğu şekilde genişletilmesi.

- İşletmelerini engellilerin erişimine uygun hale getiren, mimari ve ulaşım ile ilgili engelleri ortadan kaldırmayla ilgili harcama yapan işyerlerine sağlanacak destekler, engelli istihdamının artışında önemli bir katkı sağlayacaktır.
- Engelli bireylerin istihdam süreçlerine ilişkin beklentileri de engelli istihdamının artırılmasında önemli bir parametre olarak kabul edilmelidir. İşverenlerin engelli istihdamı konusunda teşvik edilmesi, engellilerin eğitim-istihdam ilişkilerinin güçlendirilmesi, mesleki eğitim imkânlarının engellileri de içerecek şekilde genişlemesi, engelli istihdam düzeylerinin artırılmasının önemli çözüm başlıkları olarak öne çıkmaktadır.

● İSTİHDAMA YÖNELİK ÇÖZÜMLER

- Ankara'nın yöresel yemeklerinin, yemek kültürünün bizzat ilçelere/köylere göre yerinde tespit edilip belediyenin de desteği sağlanarak Ankaraya özgü yiyecek, içecek sektörünün ön plana çıkarılması.
- Kültürel-sportif faaliyetlerden biri olan yamaç paraşütü sporunun sadece Gölbaşı, Güdül, Ayaşın belirli tepelerinde değil, başka ilçelerde de bu sporu gerçekleştirebilecek yerlerin tespit edilip ulusal düzeyde kırsal turizme katkı sağlanması.
- Turistlere Ankara'nın ulaşım merkezlerinden Esenboğa Havalimanı ve AŞTİ'de Ankaranın gezilip görülebilecek yerlerine yönelik pankart, billboard, el ilanları yapmak ve Esenboğa'dan şehir merkezine ulaşım sağlayan BelkoAir, Aştiden şehrin belirli noktalarına ulaşım sağlayan Ankaray gibi araçlarda gezilip görülebilecek yerlere dair kısa belgesellerin yayınlanması.
- 18-35 yaş arasında kendi mesleklerini icra ettiremeyen veya işsiz durumda olan üniversite veya lise mezunu gençlerin tarım sanayindeki verimliliği arttıracak veya ürünleri/hasılatı arttıracak projelendirilmiş fikirlerinin Belediye Meclisine/ Belediye Başkanlığına sunulması ve onay alması durumunda Belediye ile yapılacak protokol ile kurulacak şirkette fikir sahipleri ile birlikte, Belediyenin belirlediği oranda hisse ortaklığı yapılacaktır. Projelendirilen bu fikrin hayata geçirilmesi ile kurulan şirkette, Ankara'daki genç işsizlere ve ihtiyaç sahiplerine yer verilecektir. Bu sayede;
- Milli güvenlik sorunu haline gelmiş gıda ve tarım sorunun çözülmesine adım adım yaklaşmış, Ankaradaki tarım verimliliğinde ve optimizasyonunda çiftçilerimizin eli hafifleyecektir.

- Onay almış projeleri ile şirket hissedarı/sahibi olan gençler, şehirdeki ve şehir dışındaki diğer gençlere bir umut ışığı olacak ve böyle girişimlerin daha fazla gelmesini sağlayacaktır.
- Her kurulan şirket ve her hayata geçirilen fikir aynı zamanda istihdam sağladığı için Ankara'daki işsizlik oranları düşecektir.
- Kırsal bölge olan başkentimizin örneğin Karagöl alanında kampçılık faaliyetleri tanıtımının yapılması . İletişim Fakültesi öğrencileriyle bir araya gelerek Ankara Tanıtım filmi çıkarılmalı. Bu sayede farkındalık yaratma amacına ulaşılması
- Girişimci kadın grubu oluşturarak örneğin Ankara Kalesinde, tarihi sanatı yansıtabilecek sergiler, içecekler, yemekler hem yerel hem de ulusal bakımdan bir istihdam gerçekleştirebiliriz.
- Doğal turistik alanlara belediye tarafından sağlanan tarihî Ankara otobüsleri kullanarak yabancı ve yerel turistleri Turizm Fakültesi mezunu öğrencileri tarafından tanıtılması sağlanmalıdır.

2- Gençlerin Kent Hakkı ve Katılımına Yönelik Politika Önerileri

Salgın süreci tıpkı tüm toplumsal kesimler için farklı sorunlar yarattığı gibi gençler için de yeni sorunlara kaynaklık etmiştir. Ancak yalnızca bununla kalmamış, gençlerin öteden beri var olan sorunlarını daha da derinleştirerek içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir. Salgın öncesi dönemde de gündeme gelmeyen ya da gençlerin içine dahil edilmediği süreçlerle çözülmeye çalışılan bu sorunlara yenilerinin eklenmesi ve bu sorunların derinleşmesi; acilen harekete geçilmesi gerekliliğini doğurmuştur. Dolayısıyla Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin üyeleri ile gerçekleştirilen Gençlik Çalıştay'ının bir bölümü olan Kent Hakkı ve Katılım Atölyesi, gençliğin sorunlarının temelini oluşturan "katılım" meselesini ele almak üzere oluşturulmuştur.

Atölye'nin amacı; gençlerin katılımcı mekanizmalar içindeki yerini ve katılım süreçlerine erişmekte yaşadıkları zorlukları "kent hakkı" bağlamında tartışarak; yerel düzeyde gençlik

katılımını anlamlı kılacak süreçlerin teşvik edilmesine yönelik politikaların oluşturulmasını sağlamaktır. Gençleri ilgilendirmesi önemli olmaksızın, kentle ilgili tüm karar alma süreçlerinde gençlerin bir aktör olarak kabul edilmesi ve politika üretiminde bir özne olarak yer alması için burada ortaya koyulan sorunlar öncelikli olarak çözülmeyi beklemektedir. Gerçek anlamda demokratik ve katılımcı bir toplumun inşası ancak gençlerin yerel ve bölgesel düzeyde alınan kararlara etkin bir biçimde katılımıyla mümkündür. Katılımcılığın ve aktif yurttaşlığın tesis edilmesi için bu süreçleri etkileyecek hak, araç, mekan, fırsat ve desteklere gençlerin sahip olması gerekmektedir. Her şeyden önce, gençlerin yerel demokrasinin bir parçası olması ve karar alma süreçlerine aktif katılımı için, içinde buldukları koşulların kendilerini gerçekleştirmeye elverişli olması gerekmektedir. Dolayısıyla sorunların iskeletini temel hak ve özgürlüklerin yerine getirilmemesi oluşturmaktadır. Bu amaçla Ankara'daki gençler tarafından tespit edilen sorunlar ve bunlara çözüm olabilecek öneri ve beklentiler 11 maddede sıralanmıştır.

1. Gençler Arasında Sosyal Adaletsizliğin, Kent Yoksulluğunun ve İşsizliğin Yaygınlaşması

Her geçen gün “ev genci” olarak tanımlanan, ne eğitimde ne de istihdamda yer alan gençlerin (NEET Group) sayısı artmaktadır. İş bulma, her türden fırsattan yararlanma ve toplumsal yaşama dahil olma konusunda giderek artan problemler, gençlerin sosyal adalete olan inancını kırmaktadır. Kent yaşamının özel bir sonucu olarak ortaya çıkan “kent yoksulluğu” olgusu ise en fazla gençleri etkilemektedir. Bir gencin yaşamını bağımsız ve yeterli bir yetişkin birey olarak sürdürebilmesi için öncelikle ekonomik özgürlüğe sahip olması gerekmektedir. Dolayısıyla dört gençten birinin işsiz olduğu bir durumda, bu sorunların çözüme kavuşturulmasının beklenmesi imkansızdır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Sınıfsal, yapısal, cinsiyete ve kırsal alanda yaşama dayalı veya bölgesel nedenlerden kaynaklanan eşitsizliklerin işsizlikteki rolünü; ayrıca dinamik ve durgun çevreler arasındaki dengesizlikleri göz önünde tutarak, bu doğrultuda politikalar üretilmesi gerekmektedir.
- Ankara'nın ilçeleri arasındaki refah düzeyi farkını en aza indirmek için çalışmalar yapılmalıdır.

- Yerel yönetimlerin yerel düzeydeki işsizlik nedenlerini araştırmak, tespit etmek, analiz etmek ve çözmek üzere; gençlerin istihdam edildiği merkezlerin kurulması ve bu merkezlerde üretilen politika veya projelerin gençler tarafından oluşturulması sağlanmalıdır.

2. Gençlerin Yaşamaya Elverişli Konut Hakkına Erişememesi

Özellikle kentlerde yaşayan gençlerin kendini gerçekleştirme için gerekli koşulların oluşmasındaki en büyük engellerden biri de insan haklarına uygun ve yaşanabilir standartlarda konutlara erişememektir. Birleşmiş Milletler de temel insan haklarından biri olan konut hakkını, "yaşamaya elverişli konut hakkı" olarak genişletmiştir. Gençlerin yaşadıkları mevcut konutların standartları yaygın biçimde bu tanımla çelişmektedir. Temel bir insan hakkından mahrum olan bir gencin toplumsal ve siyasal yaşama aktif bir yurttaş olarak katılım göstermesi, katılım araçlarına ulaşmada yeterli imkan ve motivasyona sahip olması beklenemez.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Ankara genelinde yaşanabilir konutların durumuna, gençlerin yaşadıkları konutların durumuna ve konut hakkına erişim sürecinde yaşadığı sorunlara dair verilerin araştırılması, şeffaf biçimde paylaşılması ve bu verilerin analiz edilmesi gereklidir.
- Konut hakkının sağlanabilmesi için; gençlerin, konut politikalarının oluşturulması sürecine katılımı büyük bir önem taşımaktadır. Oluşturulacak politikalar, Amerikan Halk Sağlığı Örgütü tarafından oluşturulmuş minimum standartlar referans alınarak hazırlanmalı ve Ankara özelinde konut standartlarının en kısa sürede geliştirilmesi sağlanmalıdır. Bu noktada yerel yönetimlere önemli ödevler düşmektedir.

3. Gençlerin Ucuz, Erişilebilir, Yaygın ve Sürdürülebilir Ulaşım Hakkına Erişememesi

Kent yaşamı çağdaş bir insanın kişisel gelişimi için önemli dinamikler taşımaktadır ve gençler ancak bu yaşama dahil olma imkanlarına sahip olduğu ölçüde sosyokültürel ve bilişsel açıdan gelişmiş yetişkinler olabilirler. Yapılan bilimsel araştırmalarda toplu taşıma, dünya genelinde en çok gençler tarafından kullanılmaktadır. Gençlerin sosyal yaşama entegrasyonunun en önemli unsurlarından olan ucuz, erişilebilir, yaygın ve sürdürülebilir ulaşım hakkına erişememesi yine kentteki karar alma mekanizmalarına erişim ve katılım konusunda gerekli standartların oluşmasını engellemektedir. Özellikle kent merkezindeki fırsatlara erişim için çeperde kalan

ve daha dezavantajlı konum bulunan gençlerin dezavantajları bu haktan mahrum kaldıkça daha da derinleşmektedir.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- UITP'nin (Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği) alt birimi olan "Toplu Taşıma İçin Gençler" oluşumuna benzer yapıda bir gençlik parlamentosu oluşturularak, ücret ve saat tarifelerinin gençler tarafından belirlenmesi sağlanmalıdır. Bu kurumlar, kentlerin gençler için daha yaşanabilir bir hâle gelmesini sağlayarak kentler açısından vazgeçilmez bir kamu hizmeti olan toplu taşımacılığın niteliğini de artıracaktır.

4. İfade Özgürlüğünün Kısıtlanması, Siyasi Baskı Ortamı ve Gelecek Kaygısının Gençlerin Siyasal Yaşama Katılımının Önüne Geçmesi

Gençlerin siyasal yaşama katılımını aktif kılacak en önemli unsurlardan biri; görüş ve taleplerini özgürce ifade edebilmesidir. Ancak yapılan araştırmalarda da görüldüğü üzere makro siyasette yaşanan kutuplaştırıcı dil ve söylemler; gündelik yaşam pratiklerine de yansımaktadır. Bu atmosfer altında gelecek kaygısı da taşıyan gençler; fikirlerini ifade etme noktasında güçlük çekmekte ve dışlanma korkusu yaşamaktadır. Bu korku, aktif ve verimli katılımın gerçekleşmesini büyük ölçüde engellemektedir.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- İfade özgürlüğünün anayasal bir hak olduğunun altını çizen ve gençlerin bu konuda bilinç düzeylerini artırıcı çalışmaların, saha araştırmalarının, eylem planlarının ve veri analizlerinin Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi tarafından gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- Aynı zamanda oluşturulan rapor ve araştırmaların, şeffaf ve kamuya açık bir biçimde paylaşılmasıyla; bu alanda çalışma yapan kurum ve kuruluşlarla işbirliği geliştirilmesine yönelik ilk adım atılmış olacaktır.

5. Gençlerin Kentsel Planlamadaki Karar Alma Süreçlerine Dahil Edilmemesi

Kentsel kullanımı şekillendiren ve kentlerin planlandığı süreçlerde gençlerin özel ihtiyaçları ve talepleri dikkate alınarak hareket edilmemektedir. Dolayısıyla kent yaşamının zemini kuran ve kent hakkının temelini oluşturan bu süreçler gençlerin katılımı noktasında eksik kalmaktadır. Ayrıca son yıllarda hızla gelişen iletişim ve medya araçları sayesinde gençler, dünyadaki

gelişmeleri en yakından takip eden kitle haline gelmiştir. Onların fikirleri alınmadan dizayn edilen şehirler akıllı, sürdürülebilir ve yenilikçi şehirler olamamaktadır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Gençliğin katılımından da önce, kent planlaması açısından bütünsel olarak bir katılımcılık tesis edilmesi için daha mikro düzeylerde birimlere inilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, mahalle bazında yerel katılım birimlerinin oluşturulması ve bu birimlerde gençlerin özel olarak planlama süreçlerine dahil edilerek; taleplerinin dikkate alınması ve karar mekanizmalarında söz hakkı tanınması gerekmektedir. Bu sayede gençlerin kenti benimsemesi, kamusal alana dair farkındalığın artırılması ve buna yönelik daha etkin politikaların geliştirilmesi mümkün olacaktır.
- E-demokrasi çağı olarak anılan yaşadığımız yüzyılda böylesi katılımcı süreçleri dijital araçlar sayesinde hayata geçirmek mümkündür. Böylece daha hızlı ve kapsayıcı bir biçimde gençlerin süreçlere dahil olması sağlanacaktır. Yine bu araçlar sayesinde kararlar uygulandıktan sonra anketler aracılığıyla gençlerin memnuniyeti ölçülebilir.
- Hayata geçmesi planlanan proje ve faaliyetlerin hem hazırlanış hem hayata geçiş sürecinde, Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi çağrısıyla; kent ölçeğinde faaliyet gösteren tüm sivil toplum ve sivil inisiyatiflerinin bir araya geldiği toplantılar düzenlenmeli ve bu toplantıda söz konusu proje ve faaliyete yönelik, tavsiye niteliği taşıyan raporlar oluşturulmalıdır. İlgili karar alıcı birimlerin, proje tasarımı ve takviminde bu raporu dikkate alır biçimde kararlar alması; katılım yönünde hem teşvik edici hem nitelik artırıcı bir adım olacaktır.

6. Katılım Mekanizmalarının Yokluğu, ya da İşlevsizliği

Temsili demokrasinin açmazlarından biri olan katılım meselesi, yaygın bir biçimde genel ve yerel seçimlerde “oy kullanımı” olarak anlaşılmaktadır. Bu hatalı yaygın kullanımın düzeltilmesi adına hem bilgilendirme hem uygulama çalışmalarının artırılması büyük önem taşımaktadır. Kentin tüm bileşenlerinin -vatandaşlık bağı aranmaksızın- katılım süreçlerine dahil edilmesini sağlamak amacıyla araçların ve politikaların etkin kullanımı, sorunların çözümüne büyük katkı sunacaktır. Alınan kararların izlenmesi, denetimi ve etkinliği yine kentin tüm bileşenleri tarafından takip edilmeli ve gerekli görüldüğü durumlarda müdahale alanı tanınması söz konusu olmalıdır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Kent Konseyleri ve Gençlik Meclislerinin sayısını ve niteliğini artırıcı politika ve pratikler benimsenmelidir.
- Bu oluşumların gençler için daha ulaşılabilir kılınması, faaliyet ve eylem planlarının daha görünür hale getirilmesi için araçların etkin kullanılması gerekmektedir.
- Kent konseylerinin çalışmalarının bilinirliğinin artırılması, konseylerin sivil toplumla temasının artırılarak katılım konusunda bütüncül bir yapının oluşturulması sağlanmalıdır.
- Bu konularda çalışma yürütmek üzere, pandemi koşullarını ve dijitalleşen çağı göz önünde bulundurarak; sosyal medya içerik üretimi ve reklamcılık gibi alanlarda eğitim almış gençler tarafından oluşturulacak olan “sosyal medya ekibi” aracılığıyla çalışmalar yürütülmeli ve Konsey bileşen sayısında artış hedeflenmelidir.

7. Aktif Yurttaşlık, Katılımcılık, Demokrasi ve Gönüllülük Konularında Bilinçsizlik ve İsteksizlik

Gençlerin siyasal yaşama aktif katılımını mümkün ve nitelikli kılan demokrasi ve gönüllülük gibi olgular hakkında ulusal eğitim programının yetersiz kaldığı, yapılan araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir. Yerel Yönetimlerin sivil inisiyatif ve STK'lar ile işbirliği halinde bu alanda hizmet vermesi bir gereklilik halini almıştır ve bu sorunun çözümünün önemli ayağını oluşturmaktadır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Gençlerin gönüllülük isteği ve motivasyonlarında öncelikle bir alışkanlık ve farkındalık kazandırılmalıdır.
- Herhangi bir STK'ye üye olan ve aktif faaliyet yürüten öğrencilere istihdam sürecinde öncelik verilmesine yönelik işverenlere eğitim verilmeli ve teşvik politikaları oluşturulmalıdır (Harvard Üniversitesi'nde pilot uygulaması yapılmakta)
- Gönüllü olma alışkanlığı kazandırma için üniversite çağına gelmeden liselerde konsey tanıtımları ve komitelerinin oluşması sağlanmalıdır.
- Belediye tarafından “Gençlik Projeleri ve Kampları” hazırlanmalıdır ve katılım sürecinde; tez, ödev, rapor ya da sosyal sorumluluk projelerinin içlerinde yer alma şartı getirilmelidir.
- Öğrencilere erken yaşlardan itibaren yurttaşlık bilincinin kazandırılması ve siyasal katılımın önemini anlatılması elzemdir. Bu bağlamda, yurttaşlık bilinci dersinin

müfredatına sürdürülebilir kalkınma ve yerel yönetim süreçlerine katılma ile alakalı bilgiler eklenmesi gerekmektedir.

8. Gençlik Örgütlerinin Bir Aktör Olarak Kabul Edilip Desteklenmemesi

Gençlik politikaları üzerine faaliyet yürüten ya da doğrudan gençlerin kurduğu sivil toplum örgütleri, merkezi ve yerel idareler tarafından bir aktör olarak kabul edilerek politika yapımına dahil edilmemektedir. Gençleri temsil eden kuruluşlar kamu otoriteleri tarafından kale alınmamaktadır. Kimi zaman da bir halkla ilişkiler ve tanıtım malzemesi olmanın ötesine geçememekte ve böyle platformlarda gençlerden gelen talepler bir köşeye atılmaktadır. Ülkemizdeki gençler, siyasal yaşamdan uzak tutularak yerel ve ulusal düzeyde gerçek ve etkin bir siyasal katılım sağlanmalarının önüne geçilmektedir. En iyi ihtimalle gençler, yine “büyüklerin” güdümünde kalmak koşuluyla mevcut kuruluşların kanatları altında kontrollü faaliyetler yürütebilmektedir.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Gençlik örgütlerinin ve yerel karar mekanizmalarının müzakere temelli politikalar geliştirebilmesi için platformlar oluşturulması gerekmektedir.
- Gençler ve kıdemli yöneticiler açık oturumlarda, panel, sempozyum ve çalıştaylarda buluşmalıdır. Gençlerin önerileri dikkatle dinlenmeli; bu öneri, düşünce ve projelerin takibi yapılmalıdır.
- Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi, Ankara’da bulunan tüm gençler, gençlik örgütleri ve gençlik faaliyetleri yürüten sivil toplum örgütleri için bir çatı platform haline getirilerek merkezi ya da yerel fark etmeksizin tüm kamu otoritelerinin ve toplumun tüm diğer paydaş kesimlerinin gençlerle buluşup müzakere edebileceği bir alan haline getirilmelidir.

9. Dezavantajlı ve Sosyal Dışlanmış Grupların Katılım Süreçlerine Entegrasyon Sorunu

Toplumumuzda dezavantajlı gruptaki (engelliler, mülteciler, kadınlar, LGBTİ+'lar gibi) gençlerin göz ardı edilmesi, bu grupların tüm bileşenlerine hitap etmesi gereken mekanizmaların eksikliği; bu gruplara dahil olan gençlerin kendilerini ötekileştirilmiş hissetmelerine, kent siyasasından "elini eteğini çekmelerine" neden olmaktadır. Bu dışlanmışlık hissini yarattığı psikolojik yükün altında gündelik yaşamını gerçekleştirmeye çalışan gençlerden, siyasal yaşama aktif katılımını beklemek olanaksızdır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Dezavantajlar dizisine yönelik bir perspektif geliştirmeden önce, dezavantajları yalnızca bireysel donanım eksikliğine bağlamak ve bireyleri sorumlu tutmaktan kaçınmak için, yapısal, kurumsal ve bireysel ihtiyaçların fark edilmesi gerekir.
- Dezavantajlı gençliğin sürdürülebilir katılımını kavrayabilecek bir politika modeli olarak Ankara Kent Konseyinde Mülteci Meclisi ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Çalışma Grubu oluşturulmalıdır.
- Söz konusu dışlanmış grupların bu merkezlerde yer almasını teşvik etmenin ilk adımı temas olacaktır. Bu nedenle alanda çalışmalar yürüten STK ve sivil inisiyatifler ile işbirliği geliştirilmeli ve bu merkezlerin tanıtımı diyalog yoluyla gerçekleştirilmelidir.
- Bunlara ek olarak söz konusu dışlanmış grupların ihtiyaç ve haklarına cevap verebilecek yerel ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla sıkı ilişkiler yürütülmeli ve gereklilik doğduğu durumda yönlendirmeler yapılmalıdır.

10. Karar Mekanizmalarına Ulaşmadaki Bürokratik Engellerin Yarattığı Motivasyon Kaybı

Karar alma mekanizmalarında yer almak isteyen, sivil toplum alanında çalışma yürüten gençlerin karşılaştığı ilk engel; tüzel bir kişiliğe sahip olamayışlarıdır. Tüzel kişiliğe sahip olma şartları yasalar tarafından belirlenmekte ve maddi gereklilikler içermektedir. İşsizlik oranlarını ve gelir eşitsizliğinin derinleşmesini göz önünde bulundurduğumuzda, bu koşulları yerine getirmek zorlaşmaktadır. Bu engeli aşılıp, tüzel kişilik kazanan oluşumlar ise, bürokratik süreçlerde yaşanan zaman kaybı ve belirsizlik halinin bir sonucu olarak motivasyon kaybı yaşamaktadır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Zaman kaybını önleyecek ve sadece bu konuda yetkilendirilmiş bir “Gençlik İletişim Masası” oluşturulmalıdır.
- Bu masa, Kent Konseyi bileşenleri ve belediye arasındaki iletişimi sağlamada etkin politikalar izlemelidir.
- Ayrıca Gençlik Meclisi raporlarında ortaya çıkan fikir veya projeleri danışmak, gerekli olduğu koşullarda randevu talep etmek veya tavsiye görüş belirtmek üzere; ABB ilgili müdürlükleri ile doğrudan diyalog geliştirecek şekilde kurgulanmalıdır.

11. Kentin Bilgisine ve Verilerine Ulaşamamak

Ankara kentinde birçok Avrupa başkentinin aksine kent gençleri kente dair açık bilgiye, dolayısıyla bilgi kaynağı olan açık veriye erişim problemi yaşamaktadır. Açık bilgi; açık verinin erişilebilir, anlaşılabilir, anlamlı ve birinin gerçek sorununu çözmeye yardımcı olmasıdır. Dolayısıyla bu problem başta gençler olmak üzere bilgiyi işleyip sonuç çıkaracak kişi ve kurumların doğrudan ve dolaylı olarak kentsel süreçlere katılım olanaklarını sınırlamakta, kente dair sorunların çözümünde söz hakkı sahibi olmasına engel olmaktadır.

Çözüm Önerileri ve Talepler:

- Gençlerin kentleri hakkında bilgi ve fikir sahibi olması için, çalışmalar yapması için yerel yönetimler bünyesinde herkesin erişebildiği ve kullanabildiği veriler içeren açık veri portalı kurulmalıdır.
- Açık veri ofisine ek olarak yerel yönetimler bünyesinde bu verileri işleyip hem kentlilere bilgi sunacak hem de yerel yönetimler karar mekanizmasının daha verimli kararlar almasını sağlayacak bir Planlama Ajansı ve İstatistik Ofisi kurulmalıdır.
- Bu ofisler aracılığıyla kentte yer alan üniversitelerin gençlerini kente dair verileri kullanmaya teşvik etmek, bu yönde etkinlikler (örneğin bir hackaton) düzenlenmelidir.

3- Gençliğin Politik Ekonomisi Atölyesi

Konular

- 1) Türkiye İktisadi Yapısı ve Gençlik
- 2) Gençler Arasında ve Gençlere Yönelik Sınıfsal ve Toplumsal Eşitsizlikler
- 3) Türkiye Politik Yapısı ve Gençlik

Tespit Edilen Sorunlar

- 1) Türkiye İktisadi Yapısı ve Gençlik
 - Yapısal (Ekonomik)
 - Üretim Olanakları
 - Gelir Adaletsizliği
 - Fırsat Eşitsizliği
 - Bireysel (Girişimci Ruha Yönelik) Sorunlar
 - İş Yönetimi
 - Sürdürülebilirlik Analizi
 - SWOT Analizi
- 2) Gençler Arasında ve Gençlere Yönelik Sınıfsal ve Toplumsal Eşitsizlikler
 - Sınıfsal Eşitsizlikler (Ekonomi Temelli Anlayış)
 - Ekonomik Sermaye Yetersizliği
 - Yoksullaşma
 - Kronik Yoksulluk
 - Kent Yoksulluğu
 - Toplumsal Eşitsizlikler
 - Yaşçılık
 - Cinsiyetçilik
 - Sağlamcılık
 - Nepotizm ve Kayırmacılık
 - Homofili

3) Türkiye Politik Yapısı ve Gençlik

- Apolitikleşme
- İstikrarsız Siyasal Atmosfer
- Teknolojiye Kayıtsız Politikalar
- Reforma Kapalı Anlayış
- Gençsizleştirilen Siyaset
- Gençliğe yönelik taciz ve istismar

Olası Çözüm Önerileri

Bizler, yukarıda bahsedilen sorunların var olan eşitsizlik durumlarını yeniden ürettiğinin altını çizerken sorunun tarihsel ve iktisadi bir sorun olduğunun altını çizmek durumundayız. Aşağıda önerilen politika önerisi yerel yönetimlere katılımı artırarak ve iktisadi olarak sistemden dışlanmış gençlerin yeniden kazanımıyla bu tabloya yalnız bir nefes açmak gayesindedir.

1) Yenilikçi Dayanışma Ekonomileri

Kooperatifin amacı ortaklarının ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçları ile ekonomik faaliyetleri kapsamında yer alan mal ve hizmet üretimi ile bunların pazarlanmasına yönelik ihtiyaçlarını karşılamak, girişimlerini desteklemek, üretim becerilerini geliştirmek, böylece ortaklarının ekonomik menfaatlerini koruyarak sağlıklı ve gelişmiş bir çevrede yaşamalarını sağlamaktır. Türkiye’de genç istihdamın en düşük seviyelere geldiği bu günlerde kent yoksulluğunu bitirecek olan ekonomik devrim, kentin içinde kent ile beraber hizmet kooperatifleri oluşturmaktır.

- Kadın kooperatifleri genelde kırsal kadın kalkınmasına öncelik verdiği için gıda üretim amacı ile çalışmaktadır. Ancak genç kooperatifi istihdam sağlanacak gençlerin becerilerine göre şartlar belirler.

- Geleneksel kooperatifçilik anlayışından ziyade, okuma-yazma, bilgisayar, girişimcilik, liderlik, çevre düzenleme, halk sağlığı, kadın hakları ve yaşam kalitelerini iyileştirmeye yönelik çeşitli eğitim programları düzenler, bu konularda kurs ve mesleki eğitim programlarına yönelik uygulama atölyeleri açar.
- Önemli bir ayırt edici özellik olarak, standartlaştırılmış ve uluslararası ölçüde rekabet edilebilir bir iş yönetimi sertifikası ile iş yapar. Bu sertifika, Ankara Büyükşehir Belediyesi desteğiyle kurulmasını düşündüğümüz bir “Genç.
- Standart kalite, işin sürdürülebilirliği açısından yatırımcılara güven verir.
- Sosyal hizmet danışmanlığı için uzman istihdam eder. SWOT analizlerini proje öncesinde, proje esnasında ve bitiminde yapar ve sonuçlarını kamu ile paylaşır.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri, ortaklarına hizmet, imalat ve ticaret sektörlerinde kendi işlerini kurmaları ve geliştirmeleri amacıyla danışmanlık ve eğitim hizmetleri sağlar ve ürettikleri ürünleri pazarlar.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri ortaklarına ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını karşılamak üzere diğer kurum ve kuruluşlardan verilecek krediye aracı olur, ortakları ve personel için yardım fonu oluşturur, ortaklarının özel sigorta ihtiyaçlarına aracı olur.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri ortaklarının sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlerinin tanıtımı, sergilenmesi ve pazarlanması amacıyla yurt içi ve yurt dışında fuar, şenlik, sergi, kermes ve sair faaliyetler düzenler; bu amaçla düzenlenmiş faaliyetlere katılır veya ortaklarının katılmasına aracılık eder.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri konusu ile ilgili eğitim kitapçıkları, broşür, dergi ve kitap gibi yazılı ve görsel yayın materyallerinin takibini, arşivlenmesini, basımını ve dağıtımını yapar.
- Ortaklar ve yakınları arasında sosyal etkileşimi artırmak üzere sosyal ve kültürel nitelikli faaliyetler düzenler; kültürel gelişim amacıyla kütüphane, okuma odası, sanat galerisi, spor ve tiyatro faaliyeti üniteleri kurar ve işletir ya da işletilmesini sağlar.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri ortaklarının ve onların yakınlarının ihtiyacı olan mal ve hizmetlerin üretimini yapar ve/veya alım, satımına aracı olur.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri ortaklarının ve onların yakınlarının sağlığı için gerekli sağlık üniteleri kurar, sağlık taraması, ilaç yardımı gibi çalışmalar yapar.

- Genç girişimcilere kooperatifçi iş yönetimi dersleri verir, bu alanın yeşermesine yardımcı olur ve rekabet edilebilir adil piyasalar oluşturulmasına katkı sağlar.
- Tüm kamu ve özel kurumlarla, yerel yönetim birimleri, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapar ve destek sağlar.
- Ulusal ve uluslararası kuruluşlardan, şahıs ve kurumlardan aynı ve nakdi yardım, bağış ve kredi sağlar, bunları kooperatif amaçları doğrultusunda kullanır, ortaklarını bu imkânlardan yararlandırır.
- İlk projelerini oluştururken can suyu adını verdiğimiz bir alım garantisi ile işine başlar ve proje tamamlandığında kamu yararını gözettiği gibi girişimcilik açısından da sürdürülebilir kar olanaklarını sağlar.
- Gençler arasında dezavantajlı grupların iktisadi olarak temel sermayeye ulaşabilmesi için yardım günleri düzenler.
- Kentli ve eğitilmiş gençler için şubeler açar, aynı amaçlı diğer kooperatiflerle iş birliği yapar, amacına uygun kurulmuş ya da kurulacak olan üst birlik kuruluşlarına katılır ve benzer amaçlı kooperatiflerin kuruluşunda öncülük eder ve onlara destek sağlar.
- Genç Hizmet ve Bilgi Kooperatifleri dezavantajlı gruplara öncelik verir. Özellikle kent yoksulluğunun görüldüğü mahallelerde üretim çalışmalarında bulunur. Üretilen ürün ve servislerin sosyo-ekonomik statüsü yüksek bölgelere güvenle ulaştırılmasına öncülük eder. Böylece artı değer üretiminde dezavantajlı bölgelerin uygun pazarlara ulaşması mümkün olur.

2) Sermayenin ekonomik sermayesi pozitif ilçeden, ekonomik sermayesi negatif ilçeye aktarılması

- Ankara'nın her ilçesinin ekonomik ve kültürel açıdan yeterlilikleri bir olmamaktadır. Başkent Ankara'nın gelir eşitsizliğini görmezden gelmek, ekonomik uçurumların daha da artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle çözüme katkı sunması için ilçeler arasında ekonomik aktarımın olması üzerine proje geliştirmek gerekmektedir.
- Geliri az, işsizliği fazla, eğitim seviyesi düşük ilçede kurulacak genç ve kadın emeği üretim merkezleri Ankara Büyükşehir Belediyesine ürün verirken aynı zamanda istihdam edilecek, bu merkezlerde eğitimler alarak da ilçe gelişmesine katkı sağlanacaktır.

- Genç ve kadın Emegi Üretim Atölyelerinden çıkarılacak ürünler gelir ve eğitim seviyesi yüksek ilçelerde kurulacak Belediye noktalarında satışa sunulacaktır.
- İlçeler arası lojistik desteğinde de gelir seviyesi düşük ilçede ikamet eden işsiz gençlerin görev almasıyla sağlanır. Böylece ilçe kendi içinde kalkınırken diğer ilçelerden sermaye aktarımı ile eşitsiz yaşam koşullarının az da olsa önüne geçilmesine katkı sunulur.

3) “Kent enstitüleri”

- Girişimci ruhun oluşturulmasına öncülük eden, kentte eğitimli gençlerin network sağlayabileceği, istihdam ofislerine kaydolabileceği bir sistem kurulabilir.
- Özellikle sisteme kaydolan yereldeki KOBİ’ler ve büyük şirketlerin iş imkanlarından haberdar olabilecekleri bir eğitim öğretim merkezi oluşturulabilir.
- Gençler, yerelde var olan genç kooperatiflerinde staj yapabilir, özelleştirilmiş iş eğitimini alabilirler. İlaveten, kooperatifler yoluyla hibe veya burs gibi eğitime destek imkanları sunabilir.
- İstatistik ofisleriyle Ankara özeline uzmanlaşmış veri kaydını tutabilir, politika yapımında kullanabilmesi amacıyla Ankara Büyükşehir Yönetimine sunabilir.

4) Erişilebilir Kent Hakkı

- Kent tasarımının ve kent politikalarının gence, kadına, dezavantajlı bireylere duyarlı olması gerekmektedir.
- Yaşanılan topluma göre yaş, cinsiyet, köken, mezhep gibi kavramlar kimlikleri oluşturmakta; tanımlanan kimlikler ise “biz” ve “öteki” kavramlarını yaratmaktadır. Engelliler, kenti kullanma hakkından maruz kalarak ayrımcılıklara maruz kalan en hassas grup olmaktadır.
- Engelliler homojen bir grup değildir. Engelli kadınlar, engelli çocuklar, engelli genç kadın ve erkekler gibi ihtiyaçlarına göre de içlerinde ayrışmaktadırlar. Bugün engelli üniversite öğrencileri kampüse erişmede bile zorluk çekmektedir.
- Kent hakkı her vatandaşın hakkıdır. Bu nedenle, ulaşım araçlarının, kampüslerin, park ve bahçelerin, kütüphanelerin sosyal yaşamın her alanının engellileri düşünerek tasarlanması gerekmektedir.
- Aynı şekilde iş ve istihdam yaratılırken, temsil hakları konuşulurken engelli kotasının uygulanması ve/veya bu kotanın arttırılması gerekmektedir.

- Evlerine hapsedilen engelli gençlerin toplumsal alanda daha aktif yer alması için olanaklar, imkanlar sağlanmalıdır.
- Engelli genç kadınlar ve engelli genç erkekler ayrı toplumsal gruplardır ve her engellinin, engel durumu aynı değildir. Bu nedenle cinsiyetsiz kabul edilen engelli politikaları terk edilmeli, engellilerin cinsiyet kimliğine önem veren çalışmalar yapılmalıdır.
- Engelli Gençler İçin Politika Dezavantajlı toplumsal gruplar için politika üretilirken karar mekanizmasında o gruplar bizzat yer almalı, kendi sorunlarını dile getirmelidirler. Böylece katılımçılık becerileri artarken, toplumsal sorunların çözümlerinde de yer alacaklardır.
- Ürünlerin, çevrenin, programların ve hizmetlerin özel bir ek tasarıma veya düzenlemeye gerek duyulmaksızın, mümkün olduğunca herkes tarafından kullanılabilir şekilde tasarlanmasıdır. “*Evrensel tasarım*” gerek duyulduğu takdirde bazı engelli grupları için ihtiyaç duyulan yardımcı cihazların tasarımı zorunluluğunu da dışlamayacaktır.
 - Kadına Duyarsız Şehir Politikalarından Bazıları
 - Kadın Öz Savuma Eğitimi’nin erişilebilir olmaması
 - Dezavantajlı Bireylere Duyarsız Şehir Planlarından Bazıları
 - Gerekenden çok dar çok yüksek ve rampasız olan kaldırımlar
 - Yaya yollarına gelişigüzel yerleştirilerek bu yolları kullanılamaz hale getiren kaldırım işgalcileri
 - Üstgeçitlerde asansörlerin bozuk olması veya çalışır durumda olmaması

5) Politik ve Toplumsal Kaynaşma Üzerine Gençlik Parkı Düzenlemesi

a. “*Ankara Enternasyonal Fuarı*”

- İzmir’de İzmir İktisat Kongresi’nin ardından yapılmaya başlanan *İzmir Enternasyonal Fuarı* göz önünde bulundurularak, Ankara Kırsalındaki gençler ve Ankara’daki eğitimli gençlerin kurduğu kooperatiflerin kendilerini uluslararası alanda sergileyebilecekleri bir fuar tasarlanmıştır.
- Fuar içerisinde Ankara’nın ve Ankaralının kendine uluslararası alanda yer bulabilmesi için bir fuar oluşturması elzemdir.

- Fuar dönemi boyunca Ankara’da yer alan tüm ticari organizasyonların kendilerini sergileyebilecekleri bir ortam eşsiz fırsatlar yaratacaktır.
- Fuar içerisinde genç Ankaralılarına yönelik *Kariyer Günleri* oluşturulabilir.
- Gündüz ticari faaliyetlerle yoğunlaşan parkın akşamüzeri başlayacak konserler, Ankaralı gençlerin dikkatini Gençlik Parkı’na çekerek hem parkın yeniden önem kazanmasına hem de Ulus’un sosyo-ekonomik statüsünü tamamıyla değişmesine neden olur. Böylece, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş yıllarındaki heyecanlı genç ruhunun yeniden kazanılması mümkündür.

Şekil 1: İzmir’deki Enternasyonal Fuarı’nda Akşam Yapılan Bir Konser

b. “Üniversiteler Şenliği” Haftası

- Ankara’da bulunan 19 üniversitenin ve alt bileşenlerinin birbiri ile temas halinde bulunabileceği ve şehrin havasını değiştirecek bir *Bahar Şenliği* oluşturulabilir.
- Gençlik parkının kapasitesi açısından bu üniversitelerin her birini çağırmak güvenlik sorunu oluşturabilir. Bu sebeple, hafta içerisinde organizatör üniversiteleri bölerek gençlerin her birine açık organizasyonlar yapılabilir.

- Gençlik parkında bir hafta süren bir şenlik, şehir havasının tümüyle değişmesine neden olacak, Cumhuriyetin armağanını olan Gençlik Parkı'nın yeniden yükselmesini sağlayacak ve yaratıcı ortamıyla kaynaşmayı sağlayacaktır.

c. *Tacize Karşı Farkındalık Haftaları*

- Üniversitenin topluma yönelik sorumluluklarını yerini getirebilmesi için akademik bilgi üretimi, ancak eşitlikçi ve ayrımcılıktan uzak bir ortamda daimî, özgür ve verimli olabilir. Bu nedenlerle üniversiteler, toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeten, eşitsiz ve ayrımcı davranışların önlenmesi için mücadele eden kurumlar olmalıdır.
- Üniversiteler gibi kurumsal ortamlarda toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ile cinsel taciz ve saldırının kişilerin çalışma, öğrenim ve sosyal yaşamlarını olumsuz etkilememesi için etkin bir çözüm mekanizmasının bulunması gerekir.
- Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Yürüten Sivil Toplum Kuruluşlarının Uluslararası açıdan görünür olması açısından etkinlik alanının bulunması gerekmektedir.

Özetlemek gerekirse, bizler, Türk gençliğinin sorunlarından yola çıkarak Ankara özelinde bir politik ekonomi analizi meydana getirdik. İlk olarak, üretim ilişkilerinden bağımsız bir araştırmanın ortaya koyulamayacağına altını çizdik. Yani, ekonomik yapının belirleyici etmen olduğunu belirledik. Sınıfsal eşitsizliğin genç yönetişimine, politik açıdan genç katılımına negatif yönde etkili olduğunun altını çizdik. Ayrıyeten sosyal eşitsizliklerin de var olan toplumsal yapıda göze çarpıcı yeri olduğunu gördük. Burada nepotizm, kayırmacılık, kendinden olanı sevme, sağlamcılık, cinsiyetçilik gibi toplumda yer edinmiş olumsuz değerlerin olduğunun altı çizilmesi gerekir çünkü bu değerler toplumsal eşitsizliklerin yeniden üretiminde önemli rol oynar. Politik açıdan ise gençlerin siyasetten bilinçli bir şekilde uzaklaştırılması büyük bir temsiliyet problemine neden olur. İş bu sebeple bizler ilk başta gençlerin iktisadi açıdan üretim olanaklarına yeniden kavuşturulmasının öncü faktör olduğunun altını çizdik. Gençler böyle bir iktisadi sistem içerisine ancak üretim araçlarına sahip olduğunda ve bir arada dayanışma ekonomileriyle çalıştıklarında var olacaklar. Gençlerin bir aradalığı, yalnız geleneksel anlamda ürün üretimini değil, yenilikçi anlamda da ürün ve hizmet üretiminde etkili olacaktır.

Bununla beraber toplumsal eşitsizliklerin yeniden üretilmesini engellemek amacıyla Ankara'nın ve Cumhuriyetin simgesi haline gelmiş olan Gençlik Parkı'nın da yeniden tasarlanması gerekmektedir. Gençlik Parkı geniş hareket alanına karşın maalesef yıllardır bir hazine olarak Ulus'ta, Ankara'nın ortasında keşfedilmeyi beklemektedir. Bizler, alanın birkaç

dokunuşla şehrin havasına muhteşem katkı yapacağına inandığımız Gençlik Parkı ve Üniversiteler Projesi ile politik ve toplumsal atmosferde farkındalık yapmayı amaçladık.

4- Gençlerin Psiko-Sosyal Farkındalığına Yönelik Politika Önerileri

Sosyalleşmek ve Sosyalleşmemek

Sosyalleşmemek

- Ekonomik imkansızlıklar
- Yalnız hissetme/ Özgüvensizlik
- Kültürel etkinliklerden bihaber olmak
- Kendini güvende hissetmem
- Obezite

Obezite ve Sosyal Yaşam

- Öğrenim sırasında beslenme eğitimi almayanlardaki obezite oranı alanlardan fazla
- Yaşam biçimini ve sosyal hayatı etkileyen önemli faktör: Dış görünüş
- Obez bireylerin sosyal hayattan kendini dışlamaları ve aktivitelere katılmadıkları anlaşılmıştır.
- Obezite bireylerin özgüvensiz hissetmesine ve depresyona kadar giden psikolojik sorunlara yol açmaktadır

Obezite ile Mücadelede Ankara Büyükşehir Belediyesi Neler Yapabilir?

- Yaşam merkezlerinde diyetisyen ve danışmanlık hizmetleri
- Sağlıklı beslenme üzerine eğitimler
- Sağlıklı beslenme üzerine destekleyici kurslar
- Yaşam merkezlerinin içerisinde ücretsiz olarak spor salonları
- Yaşam merkezlerinde zaten var olan spor tesislerinin düzenli bakımları
- Yaşam merkezlerinde bulunan antrenörlerin artırılması

- Parklarda bulunan spor aletlerinin bakımları yapılarak destekleyici hale getirilebilir.
- Parklarda ve açık alanlarda güvenlik artırılarak akşam saatlerinde de fiziksel aktivitenin desteklenmesi

Kültürel Aktiviteler ve Sorunlar

- Ekonomik sorunlar
- Kültürel aktivitelerden habersiz olmaları
- Yeterince güvenilir ortamın sağlanmaması

Kültürel Aktiviteler ve Ekonomi

- Kürk Mantolu Madonna 100 TL
- Masterpiece Ankara Heykel - Saksı Antik Kadın 110 TL
- Masterpiece Ankara Resim - Renkli Rüyalarda Alemde 110 TL
- Ezhel konser bileti ücreti 80 TL
- Ortalama bir sinema bileti ücreti 30 TL

Kültürel Sosyalleşmeye Destek

Kültür Kart Projesi

- Aylık olarak yüklenen kotalarla 20-25 yaş aralığındaki gençlerin sosyal aktivitelerden faydalanabileceği bir uygulama
- Daha destekleyici hale getirmek adına yıllık belli bir kotaya ulaşan öğrencilere 'kültürel destek harçlığı'
- Kültür kart projesi, 2018 yılında Esenler Belediyesinde bir proje önerisi olarak da sunulmuş ancak aktif halde kullanımı gerçekleştirilememiştir.
- Aynı zamanda 2021 yılında Fransa kültür kart projesini hayata geçirmeye başlamıştır.

COVID-19 PANDEMİSİNİN KAYIPLARA PSİKOLOJİK ETKİLERİ

Pandemiler tıbbi bir fenomen olmanın yanında bireyi ve toplumu birçok düzeyde etkileyen ve bozulmalara neden olan sosyal bir olgudur. Çünkü bulaşıcı hastalığın ortaya çıkardığı tehdit algısı arttıkça panik ve stres yaşayan insanlar, her zaman olduğundan daha farklı davranışlar sergilemektedirler. Pandemi dönemlerinde ortaya çıkan belirsizlik ve krizin, duygusal ve psikososyal etkilerinin nasıl yönetildiği, bunlarla nasıl başa çıkıldığı birey ve toplum açısından önemli bir yer tutmaktadır. Salgın hastalık gibi etkileri tahmin edilemeyen bir durumla karşılaşıldığında insanların korku ve panik duygusuyla korunma ve kaçınma davranışı

sergilemesi doğal kabul edilmektedir. Riskler sahip oldukları potansiyel güçlerinden dolayı şu anı etkiledikleri gibi geleceğe dair umut ve güven duygusunu da zedelemektedirler (Beck, 1992). Bu süreçte güven eksikliğine dayalı olarak insanları belirli bir davranışa ya da inanca ikna etmek suretiyle “rızzalarını üretmek” önemli bir propaganda aracı olarak da kullanılmaktadır. Korku, kaygı gibi duygular tüm topluma yayıldığında, insanları korkuyu ortaya çıkaran unsurlar yönetmeye başlamaktadır. Geleneksel dayanışma mekanizmalarının zayıflamasıyla birlikte kent yaşamında yalnızlaşan birey, kendisini daha fazla korumasız hissettiği için güvensizlik duygusu artmaktadır. Bu anlamda insanların sağlıkla ilgili korkuları kullanılarak kötü amaçlı yönlendirilmesi de kolaylaşmaktadır. Tarihin her döneminde ortaya çıkan salgın hastalıkların, günümüzdeki etkisi azalmış olsa da taşıdığı risk medya tarafından sistematik bir şekilde abartılarak tehlike sürekli canlı tutulmaktadır. Dolayısıyla pandemi dönemlerinde bu süreci doğru bir şekilde yönetebilmek için tıbbi müdahalenin yanında toplum ruh sağlığı açısından da planlı ve örgütlü psikososyal destek hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Taylor, Pandeminin Psikolojisi adlı kitabında, küresel ölçekteki salgınların beş önemli psikososyal durumu ortaya çıkardığına dikkat çekmektedir. Bunlardan birincisi, salgının bulaşma ve ölüm riskinin olması nedeniyle insanların panik bir şekilde alış-verişe yönelmesi, gıda ve temizlik malzemesi stoklamaya başlamasıdır. İkinci olarak virüsün kaynağı olarak kabul edilen ve tüm dünyaya yayılmasına neden olduğu varsayılan toplumlara karşı dışlanma ve damgalanmayı içeren ırkçı tutum ve davranışların sergilenmesidir. Üçüncüsü sağlık kaygısı ve bulaşma şüphesi nedeniyle gereksiz bir şekilde sağlık sisteminin meşgul edilmesidir. Dördüncüsü salgının bulaşmaması için uygulanan zorunlu izolasyon, sosyal mesafeyi koruma, evde kalma gibi durumlara tahammül edememe ve yasaklara uymama davranışlarıdır. Beşincisi de salgınla ilgili gerçek ve doğru bilgilerin yanında asılsız iddialarda ve komplo teorilerinde bir artışın olmasıdır. COVID-19 pandemisinin yaşandığı dönemde de küresel ölçekte ortaya çıkan panik ve korkuyla marketlere yönelme halleri, ırkçı söylemler, sağlık sisteminde yaşanan skandallar ve komplo teorilerinin artması medya vasıtasıyla sürekli haber konusu olmuştur.

Covid-19 pandemisinin küresel ölçekte 200'e yakın ülke ve bölgeye yayılması ve her geçen gün ölen insanların sayısının artması, insanların incinmezlik yanılığını temelden sarsmıştır. Pandemiden sonra artık dünyanın eskisi gibi bir yer olmayacağı, insanlık aleminde pek çok şeyin değişeceği ve yeni bir döneme girileceği söylemleri artmıştır. Dolayısıyla tüm dünyayı etkisi altına alan bu durumun köklü siyasi, ekonomik ve toplumsal sonuçlarının olması kaçınılmaz olacaktır.

Travma Sonrası Büyüme ve Güçlenme

Savaşlar, doğal afetler, kazalar, şiddet, ölümcül salgın hastalıklar gibi travmatik yaşantılar bedensel bütünlüğe zarar vermekte, güven ve kontrol duygusunun kaybedilmesine neden olmaktadır. Travma yaşantısı sonrası ortaya çıkabilecek durumlar DSM-5’de Akut Stres Bozukluğu (ASB) ve Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) şeklinde iki kavramla sınıflandırılmaktadır. Travmayla ilgili çalışmalar incelendiğinden daha çok travmanın ortaya çıkardığı uyumsuz davranışlar ve olumsuz yaşantılar üzerine odaklanıldığı görülmektedir. Asya’dan sonra Avrupa ve Amerika’yı da etkisi altına alan ve toplu ölümlere neden olan COVID-19 pandemisi olumsuz pek çok sonuçlarla beraber değişim, güçlenme veya travma sonrası büyüme gibi kavramlarla ifade edilen olumlu durumlar için de fırsat potansiyeli barındırmaktadır. Literatürde travma sonrası büyüme (post-traumatic growth) olarak kavramsallaştırılan olgu; büyük bir yaşamsal kriz sonrası mücadeleyle ortaya çıkan olumlu bir değişim deneyimi ve işlevsellik düzeyinde artış şeklinde tanımlanmaktadır. Güçlendirme yaklaşımı açısından travma sonrası büyüme kavramının, bireylerin ve toplulukların zorluklarla başa çıkmada kaynak ve fırsatlara sahip olduklarını vurgulaması açısından travma sonrası güçlenme olarak kullanılmasının daha uygun olduğu düşünülmektedir. Güç; stresle karşılaşıldığında işlevselliği sürdürülebilirlik, zorluklarla başa çıkma kapasitesi, belirgin bir travmaya maruz kalındığında kendini toparlayabilme, dışsal zorlukları gelişim için bir uyaran olarak algılayabilme ve manevi kaynakları psikolojik dayanıklılığı arttırmak için kullanabilme potansiyeli ve becerilerini kapsamaktadır.

Travma sonrası güçlenme; önceliklerin yeniden sıralanması ve yaşamın anlamlandırılması, ilişkilerin iyileştirilmesi, bireysel farkındalığın artması, yeni seçeneklerin farkedilmesi, psikososyal ve manevi değişimlerin deneyimlenmesini içermektedir. Güçlenme, salgın hastalığın oluşturduğu ölüm riski sonrası koruyucu bir faktör olarak ortaya çıkmakta, bireyin kendisiyle ilgili görüşlerini, ilişkilerini etkileyerek manevi gelişim, yaşama bakış açısı ve geleceği yapılandırma gibi konularda değişime katkı sağlamaktadır. Travma sonrası güçlenme bilişsel süreçlerden başlayarak, duygusal ve davranışsal boyutlara taşınmaktadır. Birey travmatik olayı işlevsel olarak yeniden anlamlandırarak uyum kapasitesini arttırmakta ve olaylara bakış açısını değiştirmektedir. Travma sonrası güçlenmenin bazı yönleri hemen ortaya çıkmakla birlikte, çoğu etkileri uzun bir sürece yayılarak zamanla gelişmektedir. Bu gelişimin hızı demografik faktörlere, travmatik olayın etkisine ve oluşturduğu strese, sahip olunan

kaynaklara, sosyal dayanışmanın gücüne, işlevsel baş etme becerilerinin kullanılmasına ve kişilik özelliklerine bağlı olarak değişmektedir.

Salgın hastalıkların birey ve toplum üzerindeki etkileri, sonrasında ortaya çıkan değişim, gelişim ve güçlenme üzerine yapılan araştırmalarda; salgının ölümcül olması nedeniyle kitleler üzerinde korku, endişe ve panik oluşturduğu ancak başkalarına yardım etme, dayanışma ve farkındalığın artması, seçeneklerin gözden geçirilmesi gibi olumlu eylemleri de ortaya çıkardığı vurgulanmaktadır. SARS salgını sonrası Hong Kong'da yapılan bir araştırmada; katılımcıların yaklaşık %62-73'ünün SARS nedeniyle dehşete kapıldığı, endişe duyduğu veya çaresizlik hissettiği belirtilmiş, olumlu anlamda ise katılımcıların %60'ından fazlasının aile üyelerinin duygularını daha fazla önemsendiği, %70'inin psikolojik sağlıklarına daha fazla önem verdiği, %35-40'ının dinlenmek ve egzersiz yapmak için daha fazla zaman harcadığı vurgulanmıştır (Lau ve diğ., 2006). COVID-19 pandemisinde salgının kontrol altına alınamayıp geniş bir etki alanı oluşturarak tüm insanlara bulaşma riski taşıması, diğer salgınlardan daha büyük sorunlara yol açacağını düşündürmektedir. Pandeminin sağlık, ekonomik ve politik etkilerinin yanında psikososyal etkilerinin de değerlendirilmesi risk yönetimi açısından önem arz etmektedir.

İçinde bulunduğumuz süreçte, pandemik koronavirüs salgını (COVID-19) nedeniyle ülkemizde ve dünyada geniş çaplı karantinalar uygulanmaktadır. Toplum sağlığını korumak için uygulanan bu zorunlu izolasyon sürecinde bazı olumsuz ruhsal sonuçlar yaşayabilmekteyiz. Bağımsızlığımızı kaybetmek, sevdiğimizden ayrı kalmak, hastalığın durumuyla ilgili söz konusu olan belirsizlik hali ve sürekli evde bulunmaktan dolayı can sıkıntısı yaşayabiliriz. Ayrıca, evde uzun süre kalma ve açık havadan mahrum olmaya bağlı olarak ani duygu değişimleri de deneyimleyebiliriz. Koronavirüs (COVID-19) sebebiyle evlerimizde kaldığımız bu dönemde çeşitli psikolojik problemlerle karşılaşabiliriz. Stres, kaygı, depresyon vb. sorunlar yaşanabileceği gibi stresle tetiklenen biyolojik mekanizmaların yüksek düzeyde aktive olması, vücutta domino etkisi başlatarak birbirine bağlı pek çok mekanizmanın da olması gerekenden fazla çalışmasına neden olabilir. Mesela bellek ya da dikkat gibi bilişsel işlevlerimizde düşüklük görülebilir. Örneğin, geçen hafta yaşadığımız bir anıyı hatırlamakta zorlanabilir ya da günleri karıştırabilirsiniz. Olayın, anlık düşüncelerimizi ve duygusal tepkilerimizi kontrolümüz dışında etkilemesi doğal ve normaldir. Öte yandan, davranışlarımızı, kararlarımızı ve olaya bakış açımızı kontrol etmek bizim elimizdedir. Bu noktada virüsün yarattığı psikolojik durum; kişilik özelliklerine, kişinin olumsuzluklara karşı olan tepkileri ve tecrübelerine göre değişse de bu durumun sadece bizim başımıza gelmediğini,

tüm ülkenin hatta dünyanın aynı süreçlerden geçerek aynı zorluklarla başa çıkmaya çalıştığını, kısacası yalnız olmadığımızı kendimize hatırlatmak faydalı olacaktır.

Salgın nedeniyle sosyal izolasyon sürecinde aslında çoğumuz alışık olmadığımız bir yaşam biçimi, engellenmişlik hissi, belirsizlik, kendimiz ve sevdiğimiz için endişelendiğimizden korku, kaygı, yaşamaya başladık. Bunlar gayet normal. Ancak bu kaygı ve korkunun paniğe neden olacak düzeye gelmemesine dikkat etmek gerekiyor.

Akut Yas: Kayıp sonrası ilk döneme akut yas denir. Bu süreç içerisinde bir çok belirti gözlenebilir. Somatik ağrılar, bulantı, tükenmişlik, yorgunluk, içe kapanma, hiperaktivite, muhtaç davranışlar, üzüntü, sinir, asabiyet, duyarsızlık, tekrar eden rüyalar, sürekli kaybedilen kişiyi düşünme, hissetme yaygın olarak rastlanabilir. Covid-19 döneminde ise bu durum daha zor ve sıkıntılı atlatılıyor.

Komplike / Uzamış Yas: Cinayet, intihar, çocuk ölümü, kaza, toplu ölümler, zamansız ölüm gibi vakalarda sonucu olağan hayata yeniden entegrasyonun başarısız olduğu durumlara **komplike (uzamış) yas** deniyor. Sosyal kabul, ölüm öncesi devamlı bakım, sosyal destek, bakıcıların tavrı, travmatik ölüm şekli, beklenti, umut, umutsuzluk ve savunma mekanizmaları komplike yası etkileyebiliyor. Komplike yas, genel olarak hayata karşı ilginin kesilmesi, ölen kişiye karşı yoğun hasret, hatıralardan kaçınma, zihnin devamlı meşgul olması, ölüm korkusu olarak gibi belirtiler olarak gözleniyor.

Kaygı Bozukluğu (Anksiyete)

Bu durumda ortaya çıkabilecek psikolojik sorunlardan biri kaygıdır. Bütün dünyayı etkisi altına almış yeni ve sonuçları kestirilemeyen bir virüs olması korku ve kaygıya sebep oluyor. Her gün yeni sayıların bildiriliyor olması ve yanlış bilgilerin de dolaşıma giriyor olması bu korku ve panik durumunu artırıyor. Bilim insanlarının koronavirüs hakkında yeni bilgileri yavaş yavaş ortaya çıkarabilmesi, belirsizliğin sürüyor olması ve virüsün hızlı yayılması bu korkunun temel sebebi. Ancak bu korku ve panik, hastalığa karşı savunmayı azaltacağı gibi anksiyeteyi (kaygı bozukluğunu) de tetikleyecektir. Koronavirüs ile ilgili kaygıları arttıran bir başka faktör ise, virüsle ilgili belirsizlik durumudur. Hastalığın henüz bir tedavisinin bulunamamış olması, kaygı bozukluğunu tetiklemektedir. Diğer yandan evde kaldığımız

süreçte hastalanma korkusu ile sürekli temizlik yapmak ya da gün içinde defalarca el yıkamak, dezenfektan kullanmak gibi davranışların obsesif kompulsif bozukluk ve benzeri hastalıkları tetikleyebileceğini unutmamalı. Her konuda ölçülü davranmalıyız

Depresyon

Koronavirüsün sebep olacağı diğer psikolojik sorun depresyondur. Eve kapanma ve sevilen, mutlu ve huzurlu hissettirecek aktivitelerden uzak kalma mecburiyeti, insanları depresif bir ruh haline sürükleyebilir. İnsanlar, bu depresif ruh hali sebebiyle hayattan zevk alamayan birine dönüşebilir. İhtiyaç duyduğu yaşam rutinine ulaşamamak, hayattan soyutlanmak ve sosyalleşmemek depresyona sebep olabilir. Ölen kişinin yakını kendisini eve kapatması ya da mutlu ve huzurlu hissettirecek aktivitelerden mahrum bırakması sonucunda depresif ruh haline bürünebilir. Bu depresif ruh hali ile kişi, hayatından zevk almayan bir konuma gelebilir. Bu durumun devamında ise kendisini hayattan soyutladığı, sosyallikten kaçtığı için depresyon durumu her geçen gün daha ağır şekilde yaşanabilir.

Obsesif-Kompulsif Bozukluk

Koronavirüsten korunmak için en çok önerilen tedbir temizliğe dikkat etmek ve sosyal mesafeyi korumak. Ancak bu durumlardan aşırı titiz davranmak da size zarar verebilir. İnsanların sürekli elini yıkadığı ya da yıkandığı bir durum oluştu. Bu halk arasında takıntılılık olarak bilinen obsesif kompulsif bozuklukta artışlara sebep olabilir. Obsesif kompulsif bozuklukta artış insanlara hem psikolojik hem fizyolojik zararlar verebilir.

Sosyal izolasyon sürecinden hem fizyolojik hem de psikolojik olarak en çok etkilenen kesimin 65 yaş ve üstü kişilerdir. Ölüm oranlarının 65 yaş ve üstünde oldukça yüksek olması nedeniyle bu kesime sokağa çıkma yasağı getirildi. Bu önlem, sağlıkları için gerekli olmasına rağmen ilk başta virüs sanki onlardan bulaşır gibi rencide edici davranışlarda bulunulması, onlarda kırgınlıklar, içe kapanmalar, değersizleştiğini düşünmelere neden oldu. Çoğu yaşlımız internet kullanamadığı, gazete okuyamadığı için evde daha fazla sıkıldı. Bu durumun geçici olduğunu onlara anlatmak ve mümkün olduğu kadar onlarla ilgilenmek, yüz yüze olmasa bile yalnız olmadıklarını hissettirmek gerekiyor.

Ankara'nın Sosyomekansal Sorunları

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllarda tarımda yeni teknoloji kullanımı kırdan kente yoğun bir göç dalgasına neden olmuştur. Kırsalda işsiz kalan nüfus önceleri kentlerde formel olarak konutlar elde edememiş ve enformel olarak yerleşim yapmışlardır. Ankara kentinde enformel yerleşim bölgeleri ilk olarak Altındağ bölgesinde oluşmaya başlamıştır. Formel yollarla konut sahibi olamayan gruplar Altındağ'da gecekondulaşma yoluna gitmiştir. Ancak bu bölgeler kentin diğer bölgelerinden yalnızca fiziksel olarak değil aynı zamanda sosyal özellikler yoluyla da ayrılmaktadır. Bu farklılıklar kentte sosyo-mekansal ayrışmaya ve kaynakların eşitsiz dağılımına yol açmıştır. 2007 yılında BM datalarından faydalanılarak yapılan bir araştırmaya göre ise Altındağ, Dünyanın En Büyük 30 Mega Gecekondulu Mahallesi sıralamasında 25. sırada yer almıştır (Davis, 2007). Üstelik bölge jeolojik açıdan yerleşmeye de uygun değildir.

Düşük kaliteli yapılar, altyapı yetersizliği, kamusal hizmetlerden yeterince faydalanamama ve sosyal damgalanma gibi sorunların yol açtığı gettolaşma Altındağ'ı tarihin en dikkat çekici örneklerinden biri yapmaktadır (Bektaş, 2013).

Enformel yerleşimin yanı sıra eğitimsizlik, kentsel suç gibi sorunlar kentin genelinde gerilimlere ve ayrışmalara sebep olmuştur. Bir başka deyişle, Ankara'nın Altındağ bölgesindeki enformel gelişim gösteren alanlar ile kentin diğer bölgelerindeki formel ve planlı gelişim gösteren alanlar arasındaki fiziksel farklar ile kamu hizmetlerinden eşit şekilde faydalanamama, gelir eşitsizliği, eğitim eşitsizliği ve farklı yaşam biçimleri kentteki bütünleşmenin önündeki engellerdir.

TOKİ tarafından yönetilen kentsel dönüşüm projeleri fiziksel olarak yerleşim sorununu çözmüş görünür ancak sosyal anlamda sorunlar ve ayrışmalar hala devam etmektedir. Özellikle Aktaş ve Gültepe (Çinçin) mahalleleri kentsel dönüşümden sonra mimari açıdan farklılaşmış olsa da sosyal anlamdaki farklılıklarını sürdürmektedir. Bir başka deyişle, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel bir inşa ya da dönüşüm hedefi göz ardı edilmiş, yalnızca mimariye odaklanan bir yenilenme meydana gelmiştir. Örneğin Akalın'ın ifadesine göre, kentsel dönüşüm sonucunda madde satışında pozitif artışlar o dönemde kesintiye uğrasa da uyuşturucu ticaretinde bir düşüş meydana gelmemiştir (2016).

Sosyal eşitsizliklerle örülü bir mekân olan Altındağ, toplumun sisteme tehdit oluşturabilecek, suçluluk potansiyelinin yüksek olarak görüldüğü, yoksulluğu paylaşmak zorunda olan ve toplumun en alt sınıfsal kesiminde yaşayan insanları ve ayrıca dışlanan etnik grupları da içinde barındıran bir bölge olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumsal olarak dışlanan ve mekanla

özdeşleştirilen bu topluluğun bireyleri uzun zamandır sosyal anlamda damgalanmaya/etiketlenmeye maruz bırakılmaktadır. Bu durum ise mekânsal ayrışmayı oldukça derinleştirmektedir.

Bu dışlanma ve damgalanma Altındağ'da doğmuş bir çocuk için doğuştan gelmektedir. Hem sağlıksız ve yıkık dökük hem de eğitim gibi temel bir hakkını yeterince ya da hiç alamadığı Çinçin'de büyüyen bir çocuğun suça yönelimi sadece fiziki koşullarla değil, sembolik uğraklarla da gerçekleşir. Bu kişiler küçük yaşta sigara ve uyuşturucuyla, kanun dışı birçok şeyle tanışır. Dolayısıyla özellikle çocukların ve gençlerin topluma kazandırılması yalnızca konut dönüşümleriyle olmamalıdır, görülüyor ki zaten yetersiz kalmıştır.

Ekonomik ayrışmanın beraberinde getirdiği sosyal ve toplumsal ayrışım, mekânın biçimlenişine etki ederek, mekânsal ayrışımı da beraberinde getirmektedir. Kentin belirli bölgelerinde yığılan korunaklı konut alanlarında yaşama talebi sosyo-mekânsal ayrışmaya etkide bulunan önemli bir unsur haline gelmiştir. Yaratılan bu sınırlar, sosyal ve mekânsal ayrışmaya neden olmuş ve ötekileştirilenler için 'içine girilemeyen', korunaklı olarak gördükleri alanlarda yaşamayı tercih edenler için ise 'dışına çıkılamayan' mekanlar haline gelmiştir.

Kendini ötekileştiren ve yaşam alanını daha korunaklı hale getirmek isteyen üst ve üst orta gelire sahip kesim kendini Eskişehir yolunda bulunan yerleşim alanlarına yönelmiştir (Çayyolu, Ümitköy, Bilkent, Beysukent...) Dahası, bu bölgede yaşayan halk ihtiyaçlarını bu bölgeden temin edebilecekleri bir alana sahip olmuştur. Dolayısıyla, düşük gelir gruplarından kendilerini mekânsal olarak ayırmışlardır.

Bu güvenli yaşam alanlarına olan yüksek taleple birlikte kent içinde ve etrafında inşa edilen korunaklı duvarlar arasında yaşayan ve sosyo-kültürel açıdan benzerleriyle aynı alanda olmak isteyen kesim ile güvenliklerine tehdit olarak gördükleri 'ötekiler' arasında hem sosyal hem de fiziksel anlamda sınırlar yaratılmıştır. Bu alanlar Ankara'daki sosyomekansal ayrışmanın derinleşmesine neden olmuştur.

Altındağ bölgesinde yapılan bir araştırmaya göre öğretmenler eğitim kalitesinin düşüklüğünü veli ilgisizliğine bağlamışlardır. Okumanın gerekli olduğunu düşünen veli sayısı düşüktür. Bu araştırmaya göre, eğitimsizlik bölgede çıkan olaylarda ve suçlarda en önemli sebeptir. Yaşam koşulları, velilerin ilgisiz ve bilgisizliği, okulların donanımının düşük olması, çocuk suçluluğu gibi nedenler eğitim kalitesini de düşürmektedir. Ancak diğer yandan, başka bir araştırmaya göre, Bilkent Angora evlerinde uygulanan anket sonucunda %90'lık bir oranla özel okul tercihi yapılmıştır, yalnızca beş hane devlet okuluna çocuğunu göndermeyi tercih ettiğini belirtmiştir.

Dolayısıyla kentsel çelişkilerin eğitim alanında örneği ve kamu hizmetlerinin eşit dağılımının ihmal edildiği belirgindir.

Altındağ'dan bölgedeki suç oranlarının yükselmesi, gittikçe kötüleşen yaşam koşulları, komşuluk ilişkilerinin zayıflaması ve kentte yaşayan diğer insanların bu bölgeye önyargılı yaklaşması sonucu ayrılan kesimin yerine yeni bir göç dalgasıyla daha yoksul kesimler yerleşmiştir. Komşuluk ilişkilerinin zayıfladığı, enformel sektörde çalışanların ve yasadışı işler yürütenlerin yoğun olduğu bu alanda yaşayan insanlar, iş bulmakta zorluk yaşamaktadırlar. Dolayısıyla özellikle eğitim kalitesi geliştirilmez ve sosyal anlamda bir gelişim teşvik edilmezse suç oranlarında bir artış olma ihtimali de yüksektir.

Kısacası TOKİ gibi projeler kısa vadede mekânsal bir eşitlik sağlıyor gibi gözükse de sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel anlamda bir gelişimi göz ardı ettiği için mekânsal eşitsizliği daha da derinleştirmiştir. Dolayısıyla kenti sadece estetik/mimari açıdan eşitlemek yerine sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda da projelerin üretilmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Neler Yapılabilir?

- Yapılan araştırmalara göre Ankara'nın Altındağ bölgesindeki hanelerde yaşayan kişilerin eğitim seviyesi oldukça düşüktür. Bunun nedeni olarak ise bu kişilerin ekonomik durumu ve eğitime verdikleri ilgi ve önemin oldukça az olması gösterilmiştir. Buna göre, özellikle velileri bilinçlendirmek, seminerler düzenlemek faydalı olabilir.
- Bölgede verilen ücretsiz kursların sayısı arttırılabilir, çeşitlendirilebilir ve bu kurslar özendirilebilir/teşvik edilebilir.
- Ekonomik şartlar nedeniyle çalışmak zorunda kalan özellikle lisedeki gençler için usta-çırak geleneğinin canlandırılması çalışmaları yapılabilir; meslek edindirme kursları teşvik edilebilir.
- Üniversitelerin toplulukları bu bölgelere yönlendirilebilir; çocuklar ve gençler için bu topluluklar etüt gibi etkinlikler düzenleyebilir.
- Yaşadıkları mekân nedeniyle toplumsal olarak dışlanan ve etiketlenen gençleri topluma kazandırmak ve kendilerini soyutlamanın önüne geçmek için psikolojik destek sağlama çalışmaları yapılabilir ve sosyal gruplar oluşturulabilir.
- Spor ve sanat dallarına olan teşvikler arttırılarak toplumun sosyo-kültürel yapısında değişiklikler hedeflenebilir. Bu teşvikler de ücretsiz kursların çeşitlendirilip tanıtılması ve yaygınlaştırılması yoluyla yapılabilir.

2. Ankara'nın Sosyomekansal Sorunları

Çankaya, Sincan ve Keçiören’de yapılan bir çalışmada görüşülen mahallelerde yaşamak istenilen ve istenilmeyen yerler sorulduğunda, yaşamak istenilen yerlerde ağırlıklı olarak Ümitköy, Çayyolu, Tunalı, Bahçelievler, Çankaya, Batıkent, Eryaman cevapları alınmıştır. Yaşamak istenmeyen yerlerde ise Sincan, Ulus, Çiçin, Mamak, Altındağ, Yenidoğan, Yaprıcak cevapları ön plana çıkmaktadır.

Yaşamak istenilmeyen yerler genellikle yaşam biçiminin ve orada yaşayan insanların düşünce yapısının farklı olması, insan profili, sosyal yapı ve kültür seviyesi, güvensizlik gibi nedenlerle söylenmiştir. Yapılan araştırmanın verilerinde Sincan’da yaşayanların bile Sincan’ı yaşamak istenilmeyen bölge olarak ifade ettiği görülüyor.

Semtlerdeki bu farklılıkların gençlerin kültürel ve sosyal gelişiminde fırsat eşitsizliği yarattığı apaçık ortadır. Ayrıca bu farkların Çankaya, Batıkent, Tunalı gibi yerlerde yaşayanlar ile Çiçin, Ulus, Sincan gibi yerlerde yaşayanlar arasında zaman zaman sosyal tabakalaşmaya sebep olduğu görülmektedir.

Bu Kültürel ve Sosyal Farklılıkları Minimum Düzeye İndirmek İçin Ne Yapılabilir?

- Halihazırda sosyal, kültürel ve spor faaliyetlerinin gerçekleştirildiği Gençlik Merkezlerinin yaygınlaştırılıp, gençlere duyurulması ve gençlerin bu faaliyetlere katılımı teşvik edilebilir.
- Bu teşvik faaliyetleri kapsamında belli aralıklarla (2-3 ayda bir) “Gençlik Fuarları” düzenlenebilir. Bu fuarlarda gençler ortaya çıkarmış oldukları ürünleri (resim, müzik, el işi vb.) satabilir. Böylelikle hem gençlerin ilgi alanları desteklenmiş olur hem de gençlere istihdam sağlanmış olur.
- Yine Gençlik Merkezlerinin daha geniş bir kitle tarafından duyulması ve gençlerin sosyal ve kültürel gelişimleri için ödüllü bilgi yarışmaları, kitap okuma yarışmaları, resim yarışmaları, müzik yarışmaları, kompozisyon/şiir yarışmaları vs. düzenlenebilir. Bu yarışmalardan önce resim, müzik ve edebiyat gibi alanlarda kurslar verilerek öğrencilerin daha eşit şartlarda yarışması sağlanabilir

Psikolojik Saęlamlık

Azim kavramı, Duckworth ve arkadaşları tarafından alanyazına kazandırılmış ve pozitif psikolojide yeni bir yapı haline gelmiştir. Alanyazında çok yeni olan bu kavram, Duckworth ve arkadaşları tarafından “zorluklara rağmen hatta, sıkıntı ve hemen hemen hiçbir şey öğrenmemeye rağmen çaba ve ilgiyi devam ettirip gayretle çalışmak” ve “uzun vadeli hedefler için gösterilen sebat ve tutku” olarak tanımlanmıştır (Aliyev, 2019). TDK ise azimi, bir işteki engelleri yenme kararlılığı olarak tanımlamıştır (2021). Azim, karakter gücü, akademik başarı da dahil olmak üzere birçok alanda başarı ve olumlu sonuçların bir belirleyicisi olarak tanımlanmıştır.

Azim, tanımda da belirtildiği gibi uzun süreli hedefler için kararlılık ve sabırla çalışmayı ifade eder. Başarılı olabilmek için ne gerektiğini araştıran araştırmacılar yetenek ve zekanın tek başına yeterli olmadığını bulmuştur. Galton; devlet adamı, bilim adamı, şair, müzisyen ve ressamlardan topladığı biyografileri inceleyerek salt yeteneğin hiçbir alanda başarı getirmediğini ve başarılı kişilerin “azimle bütünleşmiş yetenek ve zor işleri yerine getirme yetisi” nin daha çok avantaj getirdiğini bulmuştur (Aliyev, 2019).

Azmin doğuştan mı var olduğu yoksa sonradan kazanılan bir özellik mi olduğu tartışmalar arasındadır. Azmin kaybedilmesi noktasında eğitim sistemlerinin ve ailelerin yetiştirme tarzlarının önemli olduğu düşünülmektedir. Eğitim sistemi, bireylerin hedef belirleme konusunda sınavlar gibi kısa süreli hedeflere yönlendirdiği için azmin azalmasına yol açmaktadır. Aileler ise çocuklarını iyi hissettirerek başarılı olacağını düşünmekte ve bir şeyleri başarmalarını engellemektedir. Seligman bu konuda çocukların da başarısızlığa ihtiyacı olduğunu, ebeveynlerin çocuklarının yaşadıkları zorlukta araya girmelerinin benlik saygısını azalttığını ve bilgiye ulaşmalarını engellediğini söylemektedir (Aliyev, 2019).

Alanyazında olumsuz durumlara rağmen güçlü davranabilen bireyler için kendini toparlama gücü kavramı kullanılmıştır. Kendini toparlama gücü, önemli bir sıkıntıyı şartlar dahilinde pozitif uyuma çeviren dinamik bir süreç olarak tanımlanmıştır. Burada azim ile kendini toparlama gücü birbirine benzese de azimli olmak, başarısızlık karşısında kendini toparlamak anlamına geldiği için kendini toparlama gücü azim ile ilgilidir. Ancak kendini toparlama gücü tek başına azimli olmayı sağlayan bir etken değildir.

Azim ve öz denetim kavramları ise birbirine karıştırılmaktadır. Azim tanımında da belirtildiği gibi uzun süreli bir hedefi ifade eder ve Duckworth bir işte uzmanlaşabilmek için en az on yıllık sürekli bir uygulamanın gerektiğini ifade etmiştir. Öz denetim ise büyük oranda kısa vadeli hedeflerde bir şeyi diğerine tercih etmek olarak açıklanmıştır. Örnek olarak vize sınavlarında başarılı olabilmek için ders çalışmayı arkadaşlarıyla görüşmeye tercih eden birey

bir öz denetim sergiler. Azimli bir bireye örnek olarak da çocukluktan beri piyanist olmayı hedefleyen birisi her gün sekiz saat piyano çalışarak hedefini gerçekleştirmeye çalışır.

Kısacası azim, başarı veya başarısızlığa giden yolda dışsal motivasyonun içsel motivasyon ile birlikte çalışmasıdır. Bir işte başarılı olmak için salt yetenek ve zekâ yeterli değildir. Aynı zamanda hedefe doğru emin adımlarla yılmadan çalışmak yani azim gerekmektedir. Pandemi dönemiyle beraber bir konuda azmetmenin ve belirsiz bir gelecek için hedef koyabilmenin zorlaştığı düşünülmektedir. Bu zorluğun yanı sıra pandemi koşullarında yaşanan olumsuz durumlar bireylerin kendine yönelmesi ve kendisini tanıması yolunda bir fırsat olmuştur.

Yılmazlık konusunda Adile Özkan'ın (2020) yaptığı araştırmaya göre şu bulgulara ulaşılmıştır: *Üniversite öğrencilerinin kariyer streslerinin ailesinin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür. Ailesi köyde yaşayanların kariyer stresi il ve büyükşehir de yaşayanlardan daha yüksektir. Diğer yerleşim yerlerinde yaşayanlar arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kariyer stresiyle ailenin yaşadığı yer arasındaki ilişkinin incelendiği bir araştırma yapılmamıştır ama benzer bir araştırmada Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi için yapılan araştırmada büyükşehir ve şehirde yetişen öğrencilerin mesleki kaygılarının farklı olduğu görülmüştür (Avaroğulları, vd., 2016). Fakat başka bir araştırma da yaşamın çoğunu geçirilen yerleşim yerine göre öğrencilerin kariyer geleceği algılarının farklılaşmadığı görülmüştür.*

Azim kavramının umut ile ilgili bir kavram olması ve küçük veya büyük şehirlerde nasıl farklılaşma gösterdiği araştırılmıştır. Bireylerin umut düzeyinin incelendiği araştırmalar da incelenmiş ve Ünal'ın (2016) yaptığı araştırmaya göre şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Küçük şehirlerde yaşayan bireylerin megakentlerde yaşayan bireylere oranla psikolojik alan düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.*
- Küçük şehirlerde yaşayan bireylerin megakentlerde yaşayan bireylere oranla yaşam kalitesi düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.*
- Megakentlerde yaşayan bireylerin yaşam kalitesi düzeyleri arttıkça; umut düzeyleri de artmakta olduğu görülmektedir.*
- Küçük şehirlerde yaşayan bireylerin yaşam kalitesi düzeyleri arttıkça; umut düzeyleri de artmakta olduğu görülmektedir.*

Sorunlar:

- Gençlerin psikolojik sağlamlıkları özellikle pandemi döneminde azaldığı ve arttırmaya yönelik neler yapılacağına bilinmediği düşünülmektedir.

- Gençlerin kariyer hedefleri için azimli olamadığı, doğru hedefler belirleyemediği, hedef belirlemede kararsızlıklar yaşadıkları düşünülmektedir.
- Gençlerin kariyer hedefleri doğrultusunda okudukları, okuyacakları bölümden mezun olduklarında geçim sıkıntısı çektikleri veya çekecekleri, işsiz kalma kaygılarının olduğu veya olacağı düşünülmektedir.
- Gençlerin azimle bağlantılı olarak Ankara gibi bir büyük şehirde yaşam kalitelerinin düşüklüğü sonucu umut düzeylerinin de düşük olduğu düşünülmektedir.

Olası Çözümler:

- Gençlerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar yürütülebilir.
- Gençlerin psikolojik sağlamlıklarını artırmaları için sosyal aktivitelere yönlendirilmesi ve tanıştırılması yararlı olabilir.
- Gençlerin işsizlik kaygısına yönelik belediyenin çeşitli kademelerinde, anlaşma yapılarak çeşitli sanayi bölgelerinde iş, staj veya meslek öğrenmeye dönük çalışmalar yapılabilir.

Özel Gereksinimli Gençler ve Aile İçi İlişkileri

Türkiye genelinde, özel gereksinimli gençlerin yaşadıkları şehir sıralamasında Ankara 2. sırada yer almaktadır. 2020, Mart verilerine göre; Ankara nüfusunun %6'lık oranın özel gereksinimli bireyler oluşturmaktadır. Sıklık gösteren ilk 3 tanı: Down Sendromu, Otizm ve Serebral Palsi'dir. Özel gereksinimli gençlerin ailelerin %60'ı psikolojik destek almayı düşünmemiş veya destek imkanlarına ulaşamamıştır. Özel gereksinimli gençler ve aileleri bu Pandemi sürecinde birçok problem ile baş başa kalmıştır. Bunları sıralayacak olursak:

- Gençler; evde uzun süreli kapalı kalmalarına bağlı olarak aile bireyleri ile çatışma yaşamaktadırlar.
- Olumsuz aile iletişimi ve ihmal durumunda yaşanan olumsuz ruh hali, özel gereksinimli gençlerin gelişimsel gerilemelerin yaşanmasına neden olmaktadır.
- Aile içerisinde düzensiz yaşam koşullarının hâkim olmasına bağlı olarak gençlerde; fiziksel aktivitenin azalması ve artan yemek yeme durumu meydana gelmektedir.
- Teknoloji kullanımının artış göstermesi ile gençler aileleri ile vakit geçirmemekte ve iletişim kopukluklarının yaşanmaktadır.
- Aile içerisinde düzensiz yaşam koşullarının hâkim olmasına bağlı olarak gençlerde; fiziksel aktivitenin azalması ve artan yemek yeme durumu meydana gelmektedir.
- Teknoloji kullanımının artış göstermesi ile gençler aileleri ile vakit geçirmemekte ve iletişim kopukluklarının yaşanmaktadır.

- Ebeveynler tarafından yaşanan ekonomik sıkıntıların yarattığı kaygı ve stres durumu gençleri olumsuz etkilemektedir.
- Ebeveynlerin; gençler ile nasıl ilgilenmeleri, nasıl vakit geçirmeleri veya nereye başvurmaları gerektiği konusundaki bilinmezlikleri sonucu yaşadıkları kaygı ve endişe iletişimi olumsuz etkilemektedir.
- Ebeveynlerin hem öğretmen hem bakıcı hem ebeveynlik rolünü üstlenmesi gençler için rol çatışmalarına neden olmakta, bu durumda da aile içi iletişim olumsuz etkilemektedir
- Ebeveynlerin yaşadıkları ruhsal bunalımlar sonucu psikolojik desteklere ulaşamamaları, ev ortamında gerginliğe neden olmaktadır.
- Ebeveynler işe giderken veya evden çalışırken özel gereksinimli gençler ile ilgilenecek kimsenin olmaması endişe ve sorunlar yaratmaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi özel gereksinimli vatandaşlarına yönelik; tekerlekli sandalye dağıtımı, ücretsiz WİFİ noktalarını kullanıma açmak, gıda kolisi dağıtımı ve maddi destek sağlamak gibi temel yardımlarda bulunmuştur. Bunlara ek olarak; özel gereksinimli gençlerin dışlanma ve fırsat eşitsizliklerine maruz kalmadan bir hayat sürmeleri için bazı çalışmalar yapılabilir. Bu fikirleri sıralayacak olursak:

- Ailelere yönelik uzmanlar tarafından, bilgilendirici online buluşmalar, seminerler gerçekleştirilebilir.
- Toplumun; özel gereksinimli bireylere yönelik önyargılarını kırmak ve bilinçlendirmek için öğretici etkinlik, kamu spotu veya reklamlar üzerinde çalışılabilir. Ve bunları gerçekleştirirken Otizm Derneği gibi dernekler ile iletişimi geçilebilir.
- Belediye ve mahalle muhtarlıkları bu aileler ile iletişime geçerek, gençlere yönelik bireysel ihtiyaç listeleri hazırlayabilir.
- Belediyeler; gerekli hijyenik ortam, mesafe ve ulaşım koşullarını sağlanarak, bu gençler için açık hava aktiviteleri düzenleyebilir.
- Gençlerin evlerinde sağlık hizmetlerinden yararlanmaları için gerekli imkanlar sağlanabilir.
- Tanı kriteri ve düzeyine göre gençlere yönelik online buluşmalar, etkinlikler veya görsel içerikli materyaller hazırlanabilir.

- Belediye binalarında veya gençlik merkezlerinde, özel gereksinimli gençleri için alanlar oluşturabilir. Diğer gençler ile kaynaşması, beraber vakit geçirmeleri için toplu spor ve kültürel etkinlikler düzenlenebilir.

Pandemi de aile içi iletişim

Sosyal yaşam ve aile; uzun süreli kapanmalar, online süreç, ebeveynlerin çalışması, uzaktan eğitim, özel alan ihlali, barınma ve temel ihtiyaçlar, ekonomik sıkıntı ve Covid-19 Virüsünün bulaşması veya da yakın vefatı gibi nedenlere bağlı olarak olumsuz etkilenmektedir. Salgınların ruh sağlığı üzerindeki etkisini araştıran çalışmalarda, depresyon, sinirlilik, öfke gibi psikolojik semptomların yüksek oranda olduğu bildirilmiştir. Duygusal rahatsızlık, kaygı, zayıf uyku kalitesi, uyku bozukluğu ve uykusuzluk gibi davranışsal belirtiler de mevcuttur. Covid-19 sürecinde; ebeveynler için iş ve ev arasındaki sınırlar tamamen bozuldu, pandemi döneminde gençlerin ilişki ve yönetimi tamamen değişti, iş ve aile arasında dengeyi korumak zorlaştı, talepler ve aile stresi arttıkça ve kaynaklar azaldıkça, aile içi istismar oranları artış gösterdi, değişen roller, gelecek kaygısı aileyi nasıl güvende tutacakları konusunda korku ve belirsizlikle karşı karşıya bıraktı, pandemi sırasında aile içi ilişkiler bozuldu ve yerini şiddete bıraktı, ekonomik sıkıntılar arttı ve ilişkilerde sömürücülüğe maruz kalma oranları artış gösterdi.

Ankara genci ve aile içi yaşanan sorunlar incelenecek olursa; Ankara gençliğine göre; aile içi yaşanan sorunun %85 ini iletişim çatışmaları ve %15 ini fiziksel duygusal şiddet oluşturmaktadır. En sık yaşananlar; iletişimde yaşanan sorunlar ,çatışma ,anlaşmazlık ve fikir uyuşmazlığıdır. Sonuçlara bakıldığında, gençler aile içi sorunlarının % 60 oranında bireylerden kaynaklandığını ve % 40 oranında da aile bireylerinin dışındaki etkenlerden kaynaklandığını düşünmektedirler. Bireysel nedenler olarak; iletişimsizlik, kişilik sorunları, hoşgörüsüzlük ve saygısızlıktır.

Ankara gencinin aile içi sorunlarının çözümlerine ilişkin yanıtlarında aile içi iletişimin önemli bir yere sahip olduğunu görmekteyiz. İletişimin niteliğinin geliştirilmesi 79.16, ekonomik koşulların düzelmesi 12.5, sorunların çözümsüz olduğuna inanma 8.33 ve boşanma 4.16 oranında etkilemektedir.

Ankara gençliği için: Gençler, aile içi etkileşimin niteliğinin artmasının yaşanan iletişim sorunlarının ve şiddetin önleyebileceğini düşünmektedirler. Bu bulgudan yola çıkarak; belediyeler ve muhtarlıklar iş birliği içerisinde; Belediyelerde Ankara Aile Birlikleri oluşturularak ailelerin takipleri(psiko-sosyal olarak) gerçekleştirilebilir ve bu ailelere psikolojik yardım desteği sunulabilir, aile içi iletişimde ebeveynlerin rolleri ve gençlerin rolleri

boyutunda çalışmalar gerçekleştirilebilir, aile içi iletişim hakkında bilgi almak isteyenlere, sorunlarını için danışmak isteyenlere veya da olası olumsuz durum ile karşılaştıklarında yardım alabilecekleri destek hatları oluşturulabilir ve bu destek hatlarında Psikolojik Danışmanların istihdamı gerçekleştirilebilir veya olumsuz aile içi iletişim bir tür krizdir ve bu neden ile krize müdahale destek birimleri oluşturularak Aile Sosyal ve Çalışma Bakanlığı bünyesinde çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Ankara gençliği için; gençliği Temel alan çeşitli STK'lar ile Etkin Dinleme ve Edilgen Dinleme Becerisi hakkında bilgilendirmeler yapılarak dinleme becerisi üzerine çalışılarak aile içi iletişim boyutunda sorun yaşayan gençler için iyilik hali çalışmaları gerçekleştirilebilir. Sorunlar karşısında çözüm odaklı gidebilmek için gerekli teknikler öğretilir. Aile içi iletişim hakkında bilgilendirici seminerler gerçekleştirilebilir. Aile içi iletişimde verilen geri bildirimlerin olumlu etkileri hakkında halk eğitim merkezlerinde toplum bilinçlendirilebilir. bunun için belediyelerle ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile de iş birliği içerisinde çalışılabilir. Aile olarak bu süreçte yalnızlık hissi yaşanmasının olumsuz yansımaları olabilme durumları görülmekte, bu nedenle birlikte daha güçlü olduğunu hissedebilecek davranışları sergileyebilmeleri desteklenebilecek şeylere yer verilmeli ve bunlar hakkında bilgilendirmeler yapılmalıdır. Alan, iş ve zaman bölümleri hakkında da bilgilendirmeler yapılarak ve çeşitli faaliyetlere yer verilerek aile içi iletişim desteklenmelidir.

21.yy Alışkanlıklarımız

Alışkanlıklar insanların hayatında sürekli var olan, yaşantısında etkili ve belirleyici rolü bulunan, fiziksel, duygusal, zihinsel ve toplumsal tutumlarına yön veren kişiliklerini ve karakterlerini oluşturan davranışlardır. Alışkanlıklar insanların tutumları ile doğrudan ilişkili olduğundan psikoloji, sosyoloji, ekonomi gibi birçok disiplinin ilgi alanına girmekle birlikte bireylere olumlu davranış kazandırma yönüyle de eğitim biliminde önemli rol oynamaktadır. Bir davranışın alışkanlık haline gelebilmesi için (1) hem doyum sağlayıcı, yani bir ihtiyaç giderici olması, (2) hem de çok tekrar edilmiş olması gerekir.¹

Alışkanlıklarımız ve yaşam tarzımız; teknolojinin gelişmesi, sosyo-ekonomik gelişmeler gibi dış etkenlerle ya da yaş, eğitim düzeyi, maddi durum gibi kişisel etkenlere bağlı olarak değişebilir. Özellikle 20. Yüzyılın sonundan itibaren hızlı küreselleşmenin de etkisiyle kültürler birbirinden kolay etkilenebilir hale gelmiş ve alışkanlıklarımızdaki köklü değişim bu dönemde yaşanmıştır. Bu çalışmada alışkanlıklarımız “20. Yüzyıl sonu itibariyle değişen alışkanlıklarımız” ve “Pandemi dolayısıyla değişen alışkanlıklarımız” şeklinde ele alınmıştır.

¹ Orhan, R. (2017). “Alışkanlık”, *Kırıkkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi*, 7(2), 302-305.

1- 20. YY Sonu İtibariyle Değişen Alışkanlıklarımız

1980 sonrası dönemde sanayileşme ve teknolojik gelişmeler, kapitalizmin hız kazanması, küreselleşme gibi sebeplerle önceki dönemlere nazaran alışkanlıklarımız ve yaşam tarzımız değişmiştir.

- Beslenme
- Sosyalleşme (sosyal medya, e-spor..)
- Boş vakit geçirme
- Tüketim
- Spor Alışkanlıkları

Yukarıda sayılan kriterlere ilişkin alışkanlıklarımızdaki değişim kalıcı hale gelmiştir. Değişen alışkanlıklar bazı sorunların da sebebidir. Özellikle beslenme ve spor alışkanlıklarındaki değişim sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Tüketim anlayışındaki değişiklik ise hem çevreye hem de bireyin maddi manevi gelişimine zarar vermektedir. Bireyler eskiden sosyalleşme alanları olarak yüz yüze iletişim kurulan toplumsal mekanları tercih ederken artık sosyal medya gibi organik bir ilişkinin olmadığı platformları tercih etmektedir. Bu durum etkili iletişim kurulmasını engeller.

2- Pandemi İle Değişen Alışkanlıklarımız

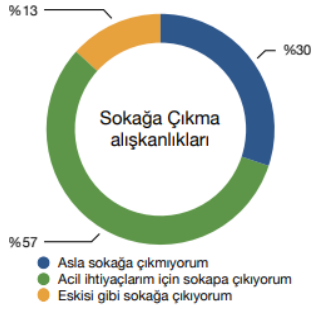
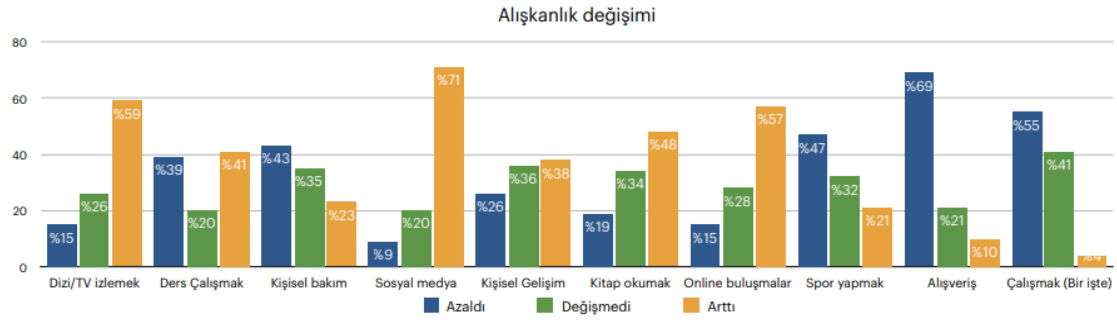
Covid-19 Pandemisi, 20. Yüzyıl itibariyle değişen alışkanlıklarımızı yeniden değiştirmiş ve şekillendirmiştir. Pandemi ile insanlar evlerine kapanmış, diğer insanlarla sınırlı iletişim kurmaya başlamış, temastan kaçınıştır. Gençler okul ve iş gibi zorunluluklarını tamamen evlerinden ya da hibrit olarak yerine getirmiştir. Bu dönemde:

- Tüketim alışkanlıkları: önceleri temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik alışveriş yapılırken olağanüstü durum devam ettikçe lüks hatta ihtiyaç duyulmayan ürünlerin alışverişi hızlandı. Alışveriş için online alışveriş siteleri daha aktif olarak kullanılmaya başlandı.
- Yüz yüze iletişim imkanının olmaması ve uzaktan çalışma dolayısıyla önceden sık kullanılmayan çevrimiçi uygulamalar kullanıldı.
- Ev içinde yapılabilen mutlu ve iyi hissettirecek hobiler edinildi. Çeşitli sebeplerle zamanının çoğunu dışarıda geçiren gençlerin sokağa çıkma alışkanlıkları değişti. Dolayısıyla fiziksel ve psikolojik durumları da değişti.
- Sokaktaki hayatın tamamen durmuş olması sosyal hayatı etkilemiştir. Gençlerin sağlıklı bir araya gelememesi onları psikolojik olarak olumsuz etkilemiştir.

- Fiziksel ve psikolojik gelişim açısından önemli bir diğer husus ise hareket ve düzenli egzersizdir. Bu dönemde spor salonlarının, yüzme havuzlarının ya da diğer amatör şekilde spor yapılan alanların kapalı olması fiziksel açıdan olumsuz etkilere sahiptir. Özellikle gelişme çağındaki gençler için hareketsizlik önümüzdeki dönemlerde sağlık sorunlarına sebep olacaktır.

Toplum Gönüllüleri Vakfı'nın yaptığı Gençlerin İhtiyaçları Araştırmasına göre:

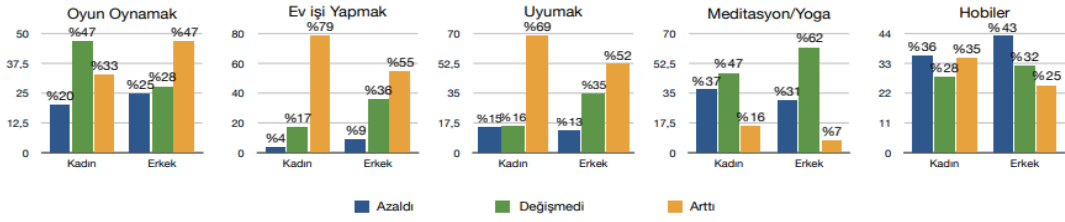
Alışkanlıklar

Üstteki tablo pandemi sürecinde gençlerin gündelik alışkanlıklarının değişimini göstermektedir. Sosyal medyada ve dizi/tv izleyerek geçirilen zaman artarken, alışveriş %69 oranında azalmıştır. Daha önceki benzer salgın, doğal afet vb. süreçlerde gözlenmemiş ama günümüz teknolojisi düşünüldüğünde şaşırtıcı olmayan şekilde "**online buluşmalar**" %57 artışla dikkat çekmektedir.

Azalış eğilimi gösteren alanlara baktığımızda "**alışveriş**"i takiben "**Çalışmak(Bir işte)**" gelmektedir. Bu veri ekonomik durumun kötüleşmesi halini açıkladığı gibi buradan çıkarılabilecek bir sonuç da üniversiteli gençlerin okulun yanı sıra bir işte çalışmalarının yaygın bir durum olduğudur.

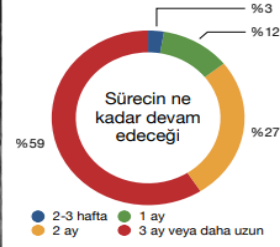
Yanda ise gençlerin sokağa çıkma alışkanlıklarının pandemi süreciyle birlikte değişimi gösterilmektedir. Bu tablo incelenirken, araştırmanın katılımcılarının bir kısmının yirmi yaş altında olduğu ve çalışma gerçekleştirilirken kendi yaş gruplarına özel bir sokağa çıkma yasağı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Alışkanlıklara dair sorularımızın cinsiyetlere göre dağılımını araştırdığımız üstteki tabloda her iki cinsiyet için de ev işine ve uykuya ayrılan sürelerin arttığını görüyoruz. Her iki parametre için de kadınlarda erkeklerden daha fazla artıştan bahsedebiliriz. Yani kadınlar eskisinden daha çok uyuyor (%69) ve eskisine göre daha çok ev işi yapıyorlar (%79). Erkekler de benzer yönelimlerinden bahsetseler de kadınlar kadar yoğun bir artıştan söz edemiyoruz.

Pandemi sürecinde mental kurtarıcı olarak sunulan meditasyon/yogaya veya hobilere ayrılan zamanın her iki cinsiyet için de azalma eğiliminde olmasıya şaşırtıcı diyebiliriz. Oyun oynama alışkanlıkları kadınlar için %39 oranında artarken erkekler için bu artış oranı %47'dir.

Yandaki tabloda sürecin devamına ilişkin öngörülerini sorduğumuzda gençlerin %59'unun 3 ay veya daha uzun süreceği cevabını verdiğini görüyoruz.

Gençlerin değişen alışkanlıklarıyla birlikte pandemi sonrası sürece uyum sağlayabilmesi için merkezi ve yerel idareden bazı beklentiler vardır. Özellikle yerel yönetim birimleri şu hizmetleri sunabilir:

- Gençlerin sağlıklı bir şekilde bir araya gelebileceği sosyal ve kültürel etkinlikler,
- Kültürel aktiviteler için kullanabileceği çek vb. imkanlar,
- Spor salonları gibi fiziksel aktivitelere imkan veren kompleksler,

Ek.1. 2 Haziran Günü Gerçekleştirilen Sunumun Raporu

1. Ankara'nın Sosyomekansal Sorunları

Gençlerde kısıtlanmışlık hissi.

Ulaşım imkanlarının yetersiz olması.

Yeşil alanların yetersiz olması ve tek düze sosyalleşme durumu.

Sokakların yürüyüşe uygun olmaması.

Yeterli sosyalleşememe nedeniyle ortaya çıkan sosyal destek yoksunluğu durumu depresyona neden oluyor.

Sosyo mekansal farklılaşmadan kaynaklanan kentsel çelişki Suç ve anomi gibi olumsuz durumlara sebep olur. Sosyal eşitsizlik TOKİ gibi uygulamalarla fiziksel olarak çözülmüş gibi görünse de aslında üstü örtülmüştür. Merkezler zamanla çöküntü mekanlar haline gelir ve yeni merkezler oluşur. Farklı sosyo-ekonomik çevreden gelen insanlar karşılaşır.

2. Sosyalleşme ve Sosyalleşememe

Gençler kendini yorgun, bitkin ve kafası karışık hissediyor.

Ankara'da sosyal ve kültürel aktiviteler çok ancak ekonomik yetersizlik nedeniyle gençler dahil olamıyor.

Gençlerin sosyal yaşamda yaşamış oldukları farklılıklar sosyalleşmelerine engel oluyor. Fırsat eşitsizlikleri dışlanma/kutuplaşmaya neden oluyor

3.Aile İçi İlişki Sorunları

Özel alanın ihlali.

- Covid-19 nedeniyle yakınlarını kaybetme endişesi.
- İlişkilerin farklılaşması.
- İlişki şekillerinin değişmesi.
- Şiddet ve istismar.
- İletişim sorunları.
- Çatışma ve uyuşmazlık.

4.Kayıpları ve Psikososyal Etkileri

İnsanların yaşadıkları kayıplar kendini kısıtlama hissine neden oldu.

Sosyalleşme azaldı ve travmalar oluştu.

Hijyen endişesi bilinçaltına yerleşti: Anksiyete(Kaygı), OKB gibi rahatsızlıklar ortaya çıktı.

5.Sorunlar Çözümler

- Gençlik tanımının dar tutulması ve bazı avantajların sadece öğrencilik ile sınırlı tutulması.
- Avantajlardan yararlanma yaş aralığının çalışma, gelir gibi faktörlere bağlı olarak genişletilmesi.
- Sosyokültürel aktivite alanlarının açık bulunma süreleri, mesai saatleri ile çakışması. Bunun sonucunda çalışma hayatındaki gençlerin sosyalleşememesi.
- Sergi, müze gibi sosyokültürel aktivite alanlarının çalışma saatlerinin esnetilmesi.
- Ankara kentinde halkın yararlanması için ücretsiz düzenlenen sosyal etkinliklerin nüfusa oranla kısıtlılığından dolayı, bu hizmete ulaşamaması. Gençlerin kısıtlı imkanları olan gençlerin sosyokültürel anlamda gelişmeye en açık olduğu gençlik döneminde bu etkinliklerden faydalanamaması
- Sosyal aktivitelerin sayılarının artırılması ve desteklenmesi
- Kalabalık nüfus nedeniyle kullanılabilir yeşil alan yetersiz kalması ve mevcut yeşil alanlarda kişilerin kendini güvende hissetmemesi dolayısıyla oluşan kısıtlanmışlık ve güvensizlik hissi.
- Yeşil alanları arttırmak ve kullanılabilir ve güvenli hale getirmek.

- Bisiklet ve yürüyüş yollarının yetersiz kalması nedeniyle kişilerin bireysel araçları ile ulaşım sağlamaları nedeniyle karbon salınımının artması. Dolayısıyla gençlerin geleceğinin tehlikede olmasından doğan kaygı.
- Yenilenebilir ve sürdürülebilir ulaşım araçlarının desteklenmesi (bisiklet, scooter, yaya yolları vb.)
- Gençlerin mesleki anlamda yetersiz olması ve bu durumun işsizliğe sebep olması. 25-44 yaş nüfusun sanayi sektöründe fazla yer alması ancak gençlerin yetiştirilememesi.
- Kariyer ofisi ve çıraklık okulları kurulması ve yaygınlaştırılması. Bu durumun neticesinde kalifikasyonun sağlanması.
- Pandemide yaşanan kısıtlanmalar neticesinde fark ettiğimiz tek tip sosyalleşme ve yeşil alan yetersizliğinden doğan sosyal destek ihtiyacını karşılayamama.
- Alternatif sosyalleşme fırsatlarının farkına varma, kullanılabilir yeşil alanı artırma ve insanlara sosyal destek alma becerileri kazandırma.
- Pandemi ve sosyal hayatın derinleştirdiği sosyoekonomik farklılıkların getirmiş olduğu fırsat eşitsizliği neticesinde psikolojik destek hizmetine ulaşamaması
- Gençlik merkezleri ve aile yaşam merkezleri gibi kurum ve kuruluşlarda kurulacak destek merkezleri sayesinde psikolojik destek hizmetine ulaşımın kolaylaştırılması
- Ankara nüfusunun %61lık kısmını oluşturan özel gereksinimli gençlerin dışlanması ve fırsat eşitsizliğinden doğan ruhsal bunalım.
- Gençlik Merkezleri ve Aile Yaşam Merkezleri gibi tesislerde özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulması bunun sonucunda özel gereksinimli bireylerin sosyal yaşama kaynaştırılması. Ruhsal bunalımın çözülmesi için psiko-sosyal destek merkezlerinin yaygınlaştırılması ve tanıtılması
- Gençlerin %85 oranında aile içi iletişim çatışmaları yaşadıkları %15 oranında fiziksel duygusal şiddete mağruz kaldıkları görülüyor. Bu durum Ankara gencinin psikososyal olarak ruhsal sorunlara itiyor.
- Evlendirme dairelerine “Aile ve İletişim Okulları” ve “Kent Aile Birlikleri” kurulması.

5- Kùltür, Sanat ve Spor Erişilebilirliğine Yönelik Politika Önerileri

SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER

1. Ulaşım
2. Tanıtım Engelleri
3. Katılım
4. Eğitim
5. Maddiyat
6. Kùltür
7. Bilinçsizlik

1. ULAŞIM

Sorun:

Kent toplumlarının zenginliği ya da yoksulluğu, akrabalıkları, hemşirelikleri, etnik kökenleri, ortak değer ve tutumları, ikamet tercihleri, kent içi sosyo mekânsal farklılıkların oluşumunda önemli dinamiklerdir. Kuşkusuz bu farklılıkların oluşumu ve zamanla değişiminde pek çok etken rol sahibi ise de kent merkezine olan uzaklık çoğu zaman önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü çeşitli işler, alışveriş merkezleri, okullar, sağlık tesisleri, yeşil alanlar, spor merkezleri, sanat merkezleri gibi çeşitli hizmet ve olanaklara erişim, sosyo-mekânsal farklılaşmanın gizli dinamikleri arasında yer almaktadır. Bu hizmet ve olanaklara erişim, kent içinde oluşmuş sosyo-mekânsal adacıklara, özellikle de zengin ya da yoksul bölgelere göre önemli farklılıklar gösterebilmektedir. Tahmin edilebileceği gibi maddi olarak avantajlı kesimlerin, kentlerdeki nispeten daha nitelikli hizmetlere, olanaklara ve ayrıcalıklı bölgelere erişimi daha sık ve kolay olmaktadır. Bu anlamda kentin nasıl planlandığı, ulaşım sistemlerinin gelişkin olup olmadığı, rantın yüksek olduğu bölgeye olan yakınlık/uzaklık, bireylerin kendileriyle özdeş kültürel sosyal çevre içinde olma arzusu vb. etkenler sosyo-mekânsal farklılaşmanın görünürlüğünü artıran unsurlar olmaktadır. Bu

doğrultuda, Ankara'nın kültür sanat ve spor merkezlerinin belirli bölgelerde yoğunlaşması nedeniyle özellikle diğer bölgelerden katılım sağlayacak, çoğu özel araca sahip olmayan gençlerin ulaşım sorunları ile karşılaşması kaçınılmazdır.

Çözüm:

Yaşanan bu ulaşım problemine örnek olarak Bala'da oturan bir gencin kendi arabasıyla ulaşımını sağlayamaması halinde, Çankaya'da düzenlenen bir etkinliğe katılımı oldukça zor hatta olanaksızdır. Birden fazla toplu taşıma aracı değiştirerek uzun saatler yolculuk yapması gerekmektedir. Her gencin, düzenlenecek kültür, sanat ve spor etkinliklerinden eşit bir şekilde faydalanabilmesi temel amaçtır. Bu doğrultuda, planlanan etkinlikler boyunca, etkinlik alanlarına şehrin belirli noktalarından düzenli saat aralıklarında kalkacak ücretsiz servislerle ulaşımın sağlanması yaşanan bu problemi gidermek adına atılacak önemli ve etkili adımlardan biridir. Belediyeler tarafından aktif olarak kullanılmayan otobüsler ile özellikle üniversite kampüsleri içerisinde ulaşımı sağlamak adına kullanılan ringlerin, öğrenciler açısından mağduriyet yaşatmayacak ölçüde, özellikle hafta sonları ve üniversitelerin tatil dönemleri aralığında düzenlenen ilgili etkinlikler boyunca ulaşım desteği sağlamanın bu sorunun giderilmesi adına faydalı olacağı düşünülmüştür.

2. TANITIM ENGELLERİ

Sorun:

Gençlerin kültür, sanat ve spor etkinliklerine katılması için gerekli olan olgu ilgidir. Bu ilgi ancak bilgiyle ve bilinçle oluşabilir. Yapılması gereken bu bilginin gençlere ulaşmasıdır. Yerel yönetim tarafından yapılan yöntemler şu anki verilere bakılırsa eksik kalmaktadır. Yerel yönetimlerin sosyal, kültürel ve spor etkinliklerinin duyurulmasında ki yetersizliği (tanıtım, dijital engeller, billboard, reklam, afiş, broşür, vb.) bu tür etkinliklere katılım oranını olumsuz etkilemektedir. Ankara'da yaşayan birçok gencin düzenlenen kültür, sanat ve spor etkinliklerinden haberi olmamaktadır.

Çözüm:

- İdeal içerik oluşturulurken hedef kitlenin ihtiyaçlarına cevap verecek samimi, detaylı çözümler bulunmalıdır. Bu nedenle hitap edilen kitleyi iyi tanımak gerekir. Kitle bu etkinlikleri ne şekilde duymak ister? Ne tür bir mesaj onların ilgisini çeker? Reklamı yapılacak etkinliğe katılmak isterler mi? Gibi sorular iyi analiz edilmelidir. Bu doğrultuda atılacak ilk adım olarak görsel tanıtımlara ağırlık vermek düşünülmüştür. Billboardlarda veya toplu taşıma araçları içinde yer alan reklam panoları gibi alanlarda görsellik açısından zengin hem dikkat çeken hem de merak uyandıracak afiş tasarımları tercih edilebilir. Eğer yayınlanan afişler gençlerde merak uyandıracak nitelikte tasarlanmış ise, bu yol ile gençlerin o etkinlikleri araştırmaya yönelmesi sağlanabilir. Bu etkide tasarımlar ortaya koymak için de reklamcılık bölümü öğrencileri ile iş birliği yapılabilir. Hem gençlerin ilgisini çekebilecek reklamları yine en iyi gençler bileceğinden hem de bu bölümden öğrencilerinin staj niteliğinde görev alarak kendini geliştirmesi adına bir adım olması açısından bu iş birliği oldukça fayda sağlayacaktır.
- Maalesef Ankara Büyük Şehir Belediyesi'nin web sitesinde etkinlikleri bulmak ve incelemek kolay değildir. Site oldukça karışıktır ve özellikle direkt olarak geçmişte düzenlenen etkinler hakkında bilgiye ulaşmaya imkân yoktur. Bu durum da var olan bilgi eksikliğinin ortaya çıkmasında etkili bir rol oynamaktadır. Ankara kültür ve sanat web sitesinin detaylandırılması, içeriğinin zenginleştirilmesi ve düzenlenmesi adına Ankara Kent Konseyi'nden gönüllü gençlerin birlikte hareket edilebilir. Bu iş birliği, hem bu alanda çalışan gençler için tecrübe fırsatı oluştururken hem de bu etkinliklere katılmak isteyip siteyi kullanan gençlerin aradığını kolayca bulabilmesine olanak sağlayacaktır. Ayrıca bu sayede belediye ve gençlik arasındaki bağ da güçlendirilmiş olur.
- Yapılan araştırmalar sonucunda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin internet sayfasına bakıldığında hâlihazırda bir dergi mevcut olduğu görülmüştür. Ancak bu dergi üç ayda bir hem online olarak hem de oldukça uzun sayfalar halinde yayınlanmaktadır. Özellikle uzun oluşu yönünden, derginin gençlerin dikkatini çekme yönündeki etkisi beklentinin altında kalmış olabilir. Bu kültür sanat dergisinin daha az sayfa ile daha sık çıkarılması ve bu dergilerin toplu taşıma duraklarında, üniversite kampüsleri içerisinde yer alan ringlerde veya kampüslerde basılı halinin gençlere dağıtılmasının daha etkili olacağı düşünülmektedir. Bu dergide, sanat bilincini en iyi sanatçıların verebileceği düşüncesinden yola çıkılarak, her sayısında farklı sanatçıların görüşleri yer verilmesi etkili olabilir. Örneğin sanatın, bu sanatçıların hayatlarına nasıl yön verdiği konularına

değnilmesi ve sanatın hayatlarına sağladığı avantajların anlatacağı röportajların yapılabilir.

- IOS ve Android uyumlu bir uygulama ortaya konması. Direkt olarak akıldaki soru işaretlerini gidermeye odaklı bu uygulama ile gençlik merkezlerinde yer alan kurslara, bu kurslara başvuru bilgilerine, Ankara’da yakın tarihte düzenlenecek olan etkinliklere, etkinliklere katılım formlarına, bilet ücretleri gibi bilgilere erişiminin kolaylaşması sağlanacaktır. İnsanların ellerinin altında her an güncel bilgilerin olmasıyla gençlik merkezlerine hem talep artacak hem de düzenlenen kültür, sanat ve spor etkinliklerine katılım oranlarının artmasına katkı sağlayacaktır.

3. KATILIM

Sorun:

- Kültür, Sanat ve Spor etkinliklerinin malzemelerinin büyük bir çoğunluğunun ithal edildiği, ülkemiz içerisinde imalatının bulunmadığı göz önünde bulundurularak, Dolar ve Euro kuruna bağlı kalındığında malzemelerde sürekli bir fiyat artışı ve devamında alım gücünün yetersiz olması nedeniyle de erişimin kısıtlandığı fark edilmektedir. Bu duruma paralel olarak geçimini sağlama konusunda ya ailesine bağımlı olarak hayatını devam ettiren ya da maddi olarak ciddi sorunlarla karşı karşıya kalan gençlerin sanatsal, kültürel ve spor faaliyetlerden isteyerek ya da istemeyerek de olsa uzaklaştığı görülmektedir.
- Bahsi geçen alanlarda, alanında uzman kişilerin ve eğitimcilerin katılımcılara karşı olumsuz tutumlar sergilemesi, gençlerin bu faaliyetlerden uzaklaşmalarının nedenleri arasındadır. Örneğin kültür, sanat ve spor alanları en çok mobing ile karşılaşılan alanların başında gelmektedir.
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliği. Örneğin buz hokeyi ve futbol gibi alanlarda kadının yadırganması ve desteklenmemesi sonucunda kız çocukların ve genç kadınların bu faaliyetlerden uzaklaşması durumu söz konusudur.

Çözüm:

- Sanat ve spor dallarıyla ilgilenen gençlere, sadece bu alanlarda kullanılmak üzere bütçe yardımı yapılması gençlerin kültür, sanat ve spor etkinliklerine katılımı doğrultusunda atılacak en etkili adımlardan biridir. Fransa'da gençlerin, özellikle Pandemi ve evlere kapanma süreçlerinin ardından, kültür sanat etkinliklerine katılımını artırmak adına uygulanan 300 Euro kültür sanat desteğine benzer bir uygulamanın Ankara yerel yönetimi tarafından da hayata geçirilmesinin oldukça imkanlı olduğu düşünülmektedir. Yapılacak bu yardım ile gençler sinemalara, müzelere gidebilecek; kitap ya da sanat malzemeleri alabilecek, dans kurslarına yazılabilecek; müzik enstrümanı alabilecek ya da bu alandaki çeşitli internet sitelerine online üyelik gerçekleştirebilecektir. Ayrıca belediyeye ait parklarda özellikle genç eğitimler tarafından dersler ve toplu faaliyetler düzenlenmesi sağlanabilir. Sanat ve sosyokültürel bağlamda halka açık sanat atölyeleri kurulabilir. Bu alanlarda gençler sanatsal faaliyetlere yönlendirilirken bu şekilde sosyokültürel faaliyetlere katılım adına oldukça yüksek meblağlarda bütçeler ayırılmak zorunda kalınmaz.
- Alanında uzman kişilerin katılımcılar üzerindeki olumsuz tutumlarının giderilmesi adına ilk olarak yasalardaki boşluklar giderilmelidir. Tutumlarının sonucunda belirli bir yaptırım uygulanacak olmasının bu kişiler üzerinde oldukça caydırıcı bir etkiye neden olacağı düşünülmektedir. Buna ek olarak, üniversitelerde uygulaması olduğu üzere, katılımcılardan belirli aralıklarla, eğitimler için değerlendirme ölçeğinin alınması da bu durumun giderilmesi adına etkili olacaktır. Bu ölçek sonucunda herhangi bir fiziksel veya sözlü şiddetin tespiti durumunda şiddet eyleminde bulunan kişi veya kişilerin bir daha bu alanlarda işe girmesinin yasaklanması gibi yaptırımlar uygulanabilir.
- Özellikle erkekler ile özdeşleştiği düşünülen, örneğin futbol veya buz hokeyi gibi alanlarla, Belediyenin ve Ankara Kent Konseyi'nin sosyal medya hesaplarından düzenli olarak kadın takımları ile yapılacak röportajların veya görsellerin paylaşılması kadın takımlarının görünürlüğünün artırılması adına etkili olacaktır.

4. EĞİTİM

Sorun:

Eğitim sisteminde konjonktürel, siyasi ve ideolojik müfredatın varlığı gençler için önemli bir sorundur. Bu sorun, gençlerin eğitim-öğretim sonucunda bazı sosyal olaylara karşı algı ve tutumlarını bütünsel bir kazanımdan uzak tutmaktadır. Dolayısıyla olaylara çok yönlü bakacak bir gençliğin zayıf kalması hem merkezi hem de yerel anlamda büyük bir kayıp olacaktır. Zira çocuklarımız kör ideolojilerinin deli gömleklerini giymekten çok daha kıymetlidirler.

Çözüm:

- Belediyenin eğitim birimlerinde uygulanan kurs müfredatlarının bilimsellik temelleri üzerine kurulması ve bu bilimsel tutum için ise alanında uzman kişilere başvurulması önerilmektedir. Belediye tarafından uygulanan kültür ve sanat kurslarının içeriğinin belirlenmesi, herhangi bir siyasi baskının ve müdahilin söz konusu olmaması gerektiğini düşünölmüştür.
- Bir kültür-sanat ve spor kurulu var ise bu kurul üzerinde herhangi bir siyasi baskı kurulmayacağı gibi kurul yönetiminde yer alan uzmanların da zamanla değişebilecekleri bir mekanizmaya tabi tutulmaları gerekmektedir. Görev süresince kurulda yer alan herhangi bir uzmanın açık siyasi beyanatta bulunmaması gerekmektedir. Aksi bir durumda yerel yönetimlerin bürokratik ve idari işlerinden uzak tutulmalıdır.

5. MADDİYAT

Sorun:

Son yıllarda durdurulamayan yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı, vatandaşların sosyo-kültürel ve spor etkinliklerine yaklaşımlarını da oldukça etkilemiştir. Temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorlanan vatandaşlar ve özellikle de işsizlik gibi köklü sorunlarla mücadele eden gençler için bu alanlardaki etkinliklerin pahalılığı, erişebilirlik sorununu da beraberinde getirmiştir. Örneğin, Cumhuriyet gazetesinin yapmış olduğu habere göre, Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2019 yılına ilişkin açıkladığı Sinema ve Tiyatro İstatistikleri ile her ay güncellenen enflasyon verileri birleştirildiğinde, bilet fiyatlarındaki artışın yansıması olarak seyirci sayılarındaki azalış dikkat çekmiştir. 2018'den 2019'a sinema biletleri yüzde 19,4

zamlanarak 21 TL'ye yükselirken, tiyatro biletleri de 2019'da bir önceki yıla kıyasla yüzde 26 zamlanarak 41,7 TL yükselmiştir. Bu durum 2020 yılında Pandeminin de etkisi ile daha da vahim boyutlara ulaşmıştır. Müzeler, konserle ve spor müsabakaları gibi etkinlikler için de durum bundan farklı değildir. İnsanın eğlenmeye, gelişmeye ve yeni deneyimler kazanmaya açık olduğu zamanların başında gelen gençlik döneminde, ailelerin yaşadığı maddi zorluklar, karşılaşılan işsizlik sorunu ve alınan bursların yetersizliği göz önünde bulundurulduğunda bahsedilen fiyatlara varan etkinlikler ister istemez lüks haline gelmiştir.

Çözüm:

Belediyeler tarafından yılın belirli dönemlerinde ücretsiz olarak gerçekleştirilen halk konserlerinin sıklıklarının artırılması, gençlerin özellikle son zamanlarda fiyatları oldukça pahalılaştıran konser etkinliklerine ulaşımını kolaylaştıracak bir adımdır. Pandeminin hayatlarımıza getirmiş olduğu olumsuz koşullar altında, Mamak Belediyesi tarafından da gerçekleştirildiği üzere, online olarak da düzenlenebilecek olan bu halk konserleri, hem süreçten olumsuz etkilenen müzisyenlere destek olurken, hem de evlerde kalmanın gençler üzerinde yarattığı negatif psikolojik etkilerin bir nebze olsun kırılmasına destek olacaktır. Buna ek olarak, yerel yönetim bünyesinde bulunan, âtil durumda olan mekanların iyileştirilip özel şirketlere kiraya verilmesi de kültür, sanat ve spor etkinliklerinin maddi yükünü azaltma yönünde atılabilecek adımlardan biridir. Bu kiralama işleminden elde edilecek gelirler ile ek bütçe oluşturularak oldukça yüksek düzeyde seyreden bilet fiyatlarında indirim sağlanabilir. Ayrıca, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin hali hazırda faaliyet gösteren Gençlik Merkezleri ile iş birliğine gidilerek bu alanlarda eğitim alan kursiyerler ile birlikte gönüllü olarak kültür sanat gösterilerinin düzenlenebilir. Böylece oldukça makul seviyelerde belirlenecek olan bilet ücretlerinden elde edilecek gelir, bu alana yönelik farklı faaliyetlerde kullanılabilir.

6. KÜLTÜR

Sorun:

Ankara'da kapsamlı ve katılımcı kültürel etkinliklerin yetersizliği (festival) başkentimiz için büyük bir sorundur. Özellikle küçük ve belli bir sınıfa hitap edecek faaliyetlerin dışında tüm Ankaralıların kendinden bir şey bulabileceği karnaval havasında

geleneksel bir etkinliğin bulunmayışı ulusal anlamda özellikle de öğrencilerin gözünde bürokratik bir gri şehir imajı oluşturmuştur. Bu bakış açısı kültür-sanat ve spor anlamında başkentimizi geri plana itmekte ve koşuşturmalı stresli bir şehir konumuna getirmektedir.

Çözüm:

Festival etkinliklerin artırılması “gri şehir” algısını göreceli de olsa değiştirebilir. Yılda bir kez ve 2 gün olacak şekilde karnaval havasında yapılacak bir festival, Ankara’yı ulusal veya uluslararası düzeyde tanınırlığını artıracığı gibi Kent’in kültür-sanat ve spor farkındalığını da artırabilir. Bu anlamda şehir etkinlik süresince Anadolu’nun farklı yerlerinde kısa vadeli festival turizmini yaşatabilir ve Kent’in ekonomik yapısına da böylelikle katkı sunulabilir. Festival içeriği ulusal anlamda Anadolu’nun farklı bölgelerinde kültürel anlamda farklı renkleri temsilen belirli mekânlar tahsis edilebilir. Örneğin Kızılay Meydanında yapılacak bir ulusal festival düşünüldüğünde ortaya Sakarya, Karanfil, İzmir vb. sokaklar çıkar. Her bir sokağı Anadolu’nun bir rengi olarak tahsis edilirse böylelikle her kültür açık bir hava müzesinde kendi eğlence kültürünü Ankaralıların istifadesine sunabilir. Ayrıca her kültürü temsilen tahsis edilen sokak o bölgenin renkleriyle yeniden tasarlanabilir. Bu tür bir festivalin çok maliyetli olmayacağını diğer farklı il veya yerel yönetimlerle kurulacak koordinasyon ve dayanışmayla kolaylıkla çözülebileceği kanaatindeyiz.

7. BİLİNÇSİZLİK

Sorun:

- Yerel yönetim birimlerinin, öğretmenlerin sanat ve spor alanında bilinç eksikliğinin söz konusu olması.
- Bireylerin eğitimi ailede başlar ve kişiliklerin oluşumunda temel taş ailedir. Çocuklar ve gençler belirli bir yaşa gelene kadar aile bakımına muhtaçtır. Bu noktada ailelerin gerek maddi gerekse manevi desteklerini görebildikleri ölçüde kültür, sanat ve spor alanında var olan etkinliklerde kendilerine alan açabilirler. Bu nedenle, özellikle belirli bir yaşın altındaki çocukların ve gençlerin bu alanlardaki faaliyetlere katılmaları doğrultusunda ebeveynlerin bilinç eksikliğinin söz konusu olması kritik bir önem taşır.

Çözüm:

- Eğitim tüm dünyada zekayı geliştirmeye yönelik olup, yaratıcılık önemsenmemektedir. İletişim çağı olan günümüzde sanatın ve sporun boş zamanları değerlendirme dışında başka bir işlevinin olmayacağı düşünülmektedir. Oysaki bilim ve teknoloji, sanat ve düşünme ile bütünleştiği oranda toplumlarda ilerleme görür. Bu etkinliklerin amacı gençlerin içinde yatan yaratıcılık gücünü ortaya çıkarıp geliştirmektir. Sanat eğitimi genel eğitim politikası çerçevesinde bir lüksmüş gibi düşünülmemelidir. Bilakis öğretim programlarının vazgeçilmez merkez unsuru olarak görüp düşünülmalıdır. Bu noktada da eğitmenlere çok iş düşmektedir. Yerel yöneticiler ve öğretmenlerin, kültür, sanat ve spor alanlarında, alanında uzman kişiler tarafından düzenlenecek eğitim seminerleri ile bilgilendirilmesini bu doğrultuda atılacak temel adımlardan biridir.
- Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi oluşumu altında halihazırda lisansı bulunan ya da belirli sanat dalları ile ilgilenen arkadaşlarımızın yerel yönetimler desteği ile okullara giderek velilere bu alanlarla ilgili sunum yapmaları sağlanabilir. Bu sayede ailelerin bu spor ve sanat dallarıyla ilgili tereddüt ve kaygılarının belirli bir ölçüde kırılmasına katkıda bulunulacaktır. Bu seminerlere gerekli önem verilir ise daha önce ailelerinden bu alanlardaki etkinliklerde rol oynaması desteklenmeyen bazı gençlerin hayatlarında, pozitif yönde gelişmeler yaşanmasına olanak sağlanacaktır. Bu durum da aynı zamanda hem sosyal çevrelerinde hem de kişiliklerinde önemli değişimlere neden olacaktır. Bütün sporlar çeşitli beceriler kazandırırken her spor dalının ayrı ayrı bazı becerileri ön plana çıkardığı unutulmamalıdır. Bu nedenle gerekli eğitim seminerlerinin ailelere de verilmesi önemli görülmektedir.

Gençlik Çalıştayı Çalıştayı Katılımcıları

Halil ECER

Uğurcan Deniz SOYSAL

Hilal GEDİK

Ecem ÜNLÜTÜRK

Mustafa Kemal GÖKBULAK

Zehra UĞURLU

Rüzgar AYDIN

Burçak YILDIRIM

Eray UZUNOĞLU

İrem KURUDAYIOĞLU

Esra ÇAKIR

Arzu CEREN

Berfin POLAT

Beste GÜLTEKİN

Cahit Yiğit KOLUKISA

Cemre GÖKPINAR

Çağla Berfin BOZTEPE

Egehan ÖZTÜRK

Mehmet AYVAZ

Neslişah Şeval KUŞAKLI

Ufuk DEMİR

Anılcan DUYMAZ

Melek Eylül DUMLU

Rukiye ÖNAL

Gamze Nur Şems DELİDUMAN

Sinem ESENGEN

Buket TABAKOĞLU

Mısra KILIÇ

Elifcan KOCAYİĞİT

Şakir İPEK

Tilbe TAYHAN

Merve ŞENSOY

Melde Işıl YÜCEL

Ufuk Tuna YILDIZ
Gökçe GÜLTEKİN
Gizem ÖREN
Gizem UÇGUN
Ece BAŞKURT
Mekselina KARAKAŞ
Irmak DALGIÇ
Ayşegül DALGIÇ
Semanur ÖZER
Emel BEŞER
Elif KUTLU
Aslı BOYNUEĞRİ
Sena Pınar ÇEP
Almina YILDIRIM
Ceren KOCABAY
Ali TANRIVERDİ
Yusuf Mert DEMİRCİ
Taha Faik YILMAZ
Sude ÇİÇEK
Miray GÜMÜŞ

